

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Pred padcem Barcelone

Obroč Francovih čet okrog katalonske prestolice Barcelone se vedno bolj zožuje in so bili nacionalisti 22. januarja že pri zadnji črti, ki bi naj obranila Barcelono. Položaj katalonskega glavnega mesta je postal nevzdržen, kakor hitro je general Franco v noči na 20. januar po srditih bojih zasedel mesto Ingalada, ki tvori ključ do poti proti Barceloni. Iz Ingalade so se umaknile rdeče čete proti mestu Villa-Franca. Nacionalistične čete so se polastile tudi vseh vrhov severno in vzhodno od Ingalade. Francovi oddelki so zasedli dne 21. januarja dopoldne vojaško pomembno mesto Udeno, ki leži 5 km severozapadno od Ingalade. Z zavzetjem mesta Arbosa so nacionalisti oddaljeni le še 25 milj od Barcelone. Arbos leži sredi med Vendrello in Villa-Franco. Mesto so zavzele maroške čete pod poveljstvom generala Jague. Na-

cionalisti so zasedli tudi Clariano med Arbosom in morjem. Nacionalistični oddelki prodirajo v vseh odsekih. Dne 21. januarja so nacionalistične čete zasedle zjutraj mesto Vendrello na cesti med Tarragono in Barcelono. Mesto šteje okoli 5000 prebivalcev ter je važno križišče za promet med Lerido in Barcelono ter Villa-Franco in Vallsom. General Franco osebno vodi vse napade nacionalistov in je že parkrat v letalu preletel položaje, da si je ogledal bojišče in dal potrebna povelja generalom prodirajočih armad.

Zgorajna slika najnovejših Francovih zmag in zasedb najvažnejših točk okrog Barcelone nam je dokaz, da je prestolno mesto pokrajine Katalonija pred padcem. Francova vojska, ki prodira ob morski obali, je bila 22. januarja oddaljena od Barcelone samo še 25 km.

Bombni atentati na Angleškem

V nulem tednu je bilo izvršenih na Angleškem nad 10 najhujših bombnih atentatov na elektrarne, daljnovode, plinarne in vodovode. Atentati so delo irskih nasilnežev, kateri zahtevajo, naj Angleži takoj umaknejo vse svoje posadke iz Irske, od-

pokličejo vse državne uradnike in ukinejo vse angleške ustanove. Dobro pripravljene zarotniške organizacije so spravile na noge angleško policijo, ki se trudi s pomočjo irske, da bi izsledila krivce tajinstvenih bombnih napadov.

Velika nesreča zaradi povodnji

V Argentini v Južni Ameriki so obsežne pokrajine pod vodo in je radi naraslih rek ter poplav poginilo 10.000 glav živine. Ljudje so si oteli življenje na ta način, da so splezali na visoka drevesa, na katerih čakajo, da bo ponehalo deževje in vode ne bodo več naraščale. Najhuje se je razpihnila argentinska reka Colorado. Radi izrednih nalivov so se nasipi vzdolž reke Colorado podrli, voda se je razlila in se je svet levo in desno od reke spremenil v eno samo ogromno jezero. Valovi te reke so porušili 16 vasi in so odnesli s seboj veli-

kanske množine stavbenega lesa, ki je bil pripravljen ob obeh bregih reke. Plavajoči les je podrl železniški most čez reko pol ure pred prihodom vlaka. Pet vagonov vlaka je zdrvelo v razbesnele valove reke. Ponesrečeni vlak je vozil večji del železniške uradnike, kateri so znali plavati in so se obdržali nad vodo, dokler jim niso prihiteli na pomoč reševalni avtomobili z moštvo. Kljub požrtvovalnemu reševalnemu delu s pomočjo gasilskega čolna in lestev je utonilo pri železniški nesreči 24 ljudi.

Dve hudi nesreči

Kanadsko štirimotorno potniško letalo »Cavalier« se je 21. januarja zvečer spustilo radi napak v motorjih iz višin na morje in oddalo brezžični klic »Potapljammo se«. Na pomoč je prihitel parnik »Eso«, kateri je našel preostanke letala in je rešil deset potnikov, ki so se držali letala in so bili vsi izčrpani. Tri člane posadke pogrešajo in so najbrž utonili. Ponesrečeni »Cavalier« je vzdrževal že poldrugo leto promet med Njujorkom in Bermudi. Ob

priliki nesreče je bilo lepo vreme, a kakor hitro je moralo letalo na morje, je nastala huda burja. Posadko so tvorili Angleži. Letalo je imelo s seboj vse priprave za reševanje. — V japonskem rudniku Kukoti je nastala strahovita eksplozija vnetljivih podzemeljskih plinov. Nesreča je zahtevala pri prvi 60 mrtvih, nadaljnjih 70 rudarjev pa pogrešajo in se bojijo za njihovo življenje, ker so reševalna dela zelo otežkočena.

Italija in Jugoslavija

V četrtek je prispel v Jugoslavijo italijanski zunanji minister grof Ciano. Na meji naše države ga je pozdravil na Raketu v imenu predsednika naše vlade ban dravske banovine dr. Natlaččen. Predsednik vlade dr. Stojadinovič se je sestal z grofom Ciano v Belju, kjer je bil prirejen lov. Politični razgovori so se vršili v Belju in potem v Beogradu, ki ga je italijanski zunanji minister v teku ne celih dveh let že drugič obiskal. Namen tega obiska, ki je vzbudil v mednarodnem svetu veliko pozornost, je v tem, da se poglobi in razširi sodelovanje med dvema državama, ki med njima vlada razmerje prijateljstva. Med našo državo in Italijo je že leta 1924 sklenjena pogodba prijateljstva, ki pa ni prišla takoj do pravega življenjskega izraza. Šele trgovska pogodba, ki je bila sklenjena med našo in italijansko državo in podpisana ob navzočnosti grofa Ciana v Beogradu 25. marca 1937, je postavila odnošaje med obema sosednjima državama na trdno podlago ter tako omogočila razmerje in sodelovanje, ki je v korist obema državama.

Učinkovitost prijateljskega razmerja med Italijo in jugoslovansko državo, zasnovanega na težnjah ohranitve miru, naj bi se razširila — to je bil eden izmed glavnih namenov, ki je privedel grofa Ciana v našo državo — tudi na vso srednjo in južnovzhodno Evropo. Italija zasleduje v tem delu Evrope, ki se je v teku preteklega leta deloma precej nevarno vzvalovil v razburkanih političnih valovih (priključitev Avstrije, okrnitev Češko-Slovaške), odločno in odkrito mirovno politiko. Jugoslavija je mednarodno priznan steber miru. Treba pa je na vsem ozemlju od Sredozemskega morja do mej sovjetske Rusije več takih stebrov, ki naj bodo trdni nosilci mirovne zgradbe, za katero se Italija toliko trudi. V to svrhu hoče predvsem povezati našo državo z Madžarsko s prijateljsko pogodbo, ki naj bo zgrajena na priznanju sedanjih državnih mej in zagotovilu narodne zaščite madžarski manjšini v naši državi. Slična pogodba bi naj ustvarila prijateljsko razmerje med Madžarsko in Romunijo, pri čemer naj bi naša država sodelovala. V vprašanju Sredozemskega morja, ki je v njem tudi naša država jako zainteresirana, zavzema Jugoslavija stališče, da se ohrani ravnotežje sil na osnovi statusa quo (sedanjega stanja). Pot, ki jo je izbrala v sporu med Italijo in Francijo, je stroga nevtралnost (nepripranost).

V teh kratko označenih smereh so se vršili razgovori in dogovori o aktualnih (dejanskih) zunanjepolitičnih vprašanjih med predstavnikoma italijanske in jugoslovanske zunanje politike. V razpravo so tudi prišla gospodarska vprašanja, zadeva tr-

„Slovenski gospodar“ — je izkaznica, da je
vaša hiša katoliška in slovenska!

govinskih zvez in medsebojna gospodarska podpora. Važna točka razgovorov so tudi bili kulturni stiki med obema državama, ki bodo prišli v prid slovensko-hrvaški narodni manjšini v Italiji. Od sklenitve italijansko-jugoslovanske pogodbe v marcu

1937 so bile v življenju naših slovenskih in hrvaških bratov v Italiji mnogotere trdote odstranjene. Trdno upamo, da bo blagodatni poglobljenega prijateljstva med obema državama v še večji meri deležna slovensko-hrvaška narodna manjšina.

Kaj smo videli v Beogradu?

Beograd, 17. januarja.

Naše čitatelje in volilce bo gotovo zanimalo, kake vtise imamo novo izvoljeni poslanci ob prvih sejah narodne skupščine.

Velik ugled dr. Korošca

Slovenski poslanci smo bili v Beogradu zelo prijazno sprejeti. To pa radi velikega ugleda in spoštovanja, ki ga uživa naš voditelj dr. Anton Korošec. Drugo, kar daje nam Slovencem poseben sloves, pa je dejstvo, da smo v Sloveniji pri volitvah tako sijajno zmagali, kakor JRZ nikjer v nobeni drugi banovini. Ves Beograd ve, da je Slovenija po ogromni večini, tako v podeželju kakor v mestih, na strani dr. Korošca in JRZ. Vedeli so tudi to, da menda nikjer v državi niso nasprotniki uporabljali tako žalostnih sredstev kakor pri nas v Sloveniji, da bi uspeli. Posebno naglašajo povsod, kamor pridemo, da niti na ta način niso mogli zrušiti dr. Korošca v Sloveniji, da so se združili v skupno fronto komunisti, bivši orjunci, pofovc, socialisti, pucljevci, mačkovci in vsi drugi naši nasprotniki, pa so ostali tako majhni in poraženi, kakor še nikdar poprej.

Ko je dr. Korošec zadnjič izstopil iz vlade, smo bili v Sloveniji neprijetno iznenađeni. Povsem drugače pa je bilo tu v Beogradu. Tu so vedeli, da dr. Korošec ve, kaj dela. Že prve dni, ko smo prišli v Beograd, so nam poslanci iz južnih krajev pa tudi drugi odličniki pripovedovali, da čaka dr. Korošca še velika naloga.

Dr. Korošec v narodni skupščini

Ko smo v ponedeljek, 16. januarja, prišli poslanci v veliko sejno dvorano narodne skupščine, smo zasedli središče dvorane, od koder imamo pogled na vse strani. Zanimalo vas bo gotovo, ako vam sporočimo, da je bil naš voditelj dr. Korošec, ko je prišel v dvorano, zelo živahno in z velikim navdušenjem pozdravljen ne samo od nas slovenskih poslancev, ampak od vse zbornice. Ploskanja in vzklikanja dr. Korošcu ni bilo kraja. Poslanci, ministri in senatorji s od vseh strani prihajali k njemu, mu stiskali roke ter vzklikali. Dr. Korošec je prišel k slovenskim poslancem, vsakemu posebej je stisnil roko, povedal par bodrilnih in veselih besed. Takoj tam smo imeli posvet o našem delovanju.

Ko smo bili poslanci po imenih klicani, da oddamo svoja poslanska pooblastila, je bil dr. Korošec zopet tako živahno pozdravljen od vse skupščine kot nihče drug. Te prizore bi si naj ogledali tisti »junaki« iz Slovenije iz nam nasprotnih vrst, ki iz znanega razloga brbljajo okoli, da je dr. Korošec odžagan. Vsi ti naj vedo, da sloves dr. Korošca menda še nikdar ni bil tako visok in tako častitljiv kot ravno sedaj. To je dovolj jasno znamenje, da ima dr. Korošec vedno veliko besedo in velik vpliv v razvoju naše notranje politike.

Dr. Korošec predsednik senata

Kakor v novo izvoljeni skupščini, tako ima dr. Korošec tudi velik sloves v senatu.

V ponedeljek, 16. januarja, je senat volil svoje predsedstvo. Dasiravno šteje senat okoli 80 članov in je med temi samo osem Slovencev, je bil pri volitvi predsednika izvoljen za predsednika senata naš voditelj dr. Korošec. Dobil je od 65 oddanih glasov 51, dočim so senatorji drugih strank oddali prazne glasovnice, ker so že v naprej videli, da bi s svojim kandidatom propadli.

Zavrnitev nasprotnikov in delo naših poslancev za bodoče

To sem vam napisal in vam sporočam iz jugoslovanske prestolice z namenom, da lahko zavrnete tiste mačkovce in njihove družabnike v Sloveniji, ki še vedno lažejo in kričijo po slovenskih vaseh, da je dr. Korošec vržen iz vlade in da ga nihče ne mara. Povem pa tudi to, da se tu v Beogradu živa duša ne zmeni za dr. Kramerja, Puclja, dr. Mačka ali pa za kakega dr. Reimana, dr. Pirkmajerja, dr. Kukovca in slične.

Tu se sedaj poslanci pripravljamo za zakonodajno delo v korist našega ljudstva. Po ministrstvih se sedaj pripravljajo na nov državni proračun in slovenski poslanci se vsak dan posvetujemo, kako bi mogli čim bolj koristiti svojim volilecem in narodu.

Žalostna volilna slika s Hrvaške

Te dni zaseda tako zvani verifikacijski odbor, ki smo ga izvolili v torek, 17. januarja. Verifikacijski odbor odloča o tem,

kateri poslanci so bili pravilno izvoljeni in kateri ne. Iz Slovenije je prispela samo neka malenkostna pritožba, dočim je največ utemeljenih pritožb proti volitvam na Hrvaškem. Tam so mačkovci izvajali tako nasilje in počenjali na posameznih voliščih take protizakonitosti, da se to početje mora studiti vsakemu poštenemu človeku. Mačkovci so že v naprej grozili, da bodo tistim, ki bodo volili Stojadinovičevo listo, požgali hiše, posekali sadno drevje in vinske trte, da bodo tiste, ki kandidirajo za dr. Stojadinoviča, oziroma JRZ in bodo volili proti dr. Mačku, pobili. Mačkovci so vse to res izvajali. Mnogo je primerov, ko so pristašem JRZ požgali poslopja in jim požagali ter posekali najlepše sadno drevje in vinsko trto ter so skoro do smrti pobili več volilcev in agitatorjev JRZ. Na voliščih so rabili silo ter so v volilne sezname kar pisali glasove za dr. Mačka, ne da bi vsi volilci prišli na volišče. Samo na tak način je dobil dr. Maček na Hrvaškem toliko glasov. Verifikacijski odbor bo sedaj te stvari razmotrival. Vendar, da se Hrvat ne bodo pritoževali, jim bodo poslanski manč ti najbrž v kljub temu potrjeni.

Dr. Maček ima smolo s svojimi poslanci

Tako zvana njegova združena opozicija ne drži in se hudo krha. Nad 20 poslancev, ki so bili izvoljeni na listi dr. Mačka, je že pokazalo dr. Mačku hrbet in so prišli v Beograd. Samo okoli 40 poslancev od 370 je ostalo z dr. Mačkom doma za pečjo. Računa pa se, da bo tudi od teh polagoma eden ali drugi prisopihal v Beograd in da bo nazadnje dr. Maček ostal v zapečku z bore maloštevilnimi poslanci.

Za danes naj zadostuje to splošno poročilo. Ako bo zopet kaj posebno novega in važnega, vam bom zopet napisal za »Slov. gospodarja«. Do tedaj pa vsi prijatelji pozdravljeni!

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Verifikacijski odbor na delu. Prvo zasedanje novo izvoljene skupščine je bilo zaključeno z izvolitvijo verifikacijskega odbora, kateri bo natančno pregledal in pripravil za skupščino vse važnejše dogodke, kateri so se zgodili med zadnjimi volitvami. Za volitve verifikacijskega odbora sta vložila listi: poslanski klub JRZ in združena opozicija. Nosilec JRZ liste je bil bivši predsednik narodne skupščine Stevan Cirič. Na tej listi sta prišla v verifikacijski odbor od Slovencev dr. Anton Ogrizek in Albin Šmajd, kot njuna namestnika pa Fr. Bajlec in Karel Gajšek. Nosilec opozicijske liste je bil dr. Miloš Tupanjanin. V verifikacijskem odboru ima JRZ 19 članov, opozicija pa 2, ki pripadata skupini bivših zemljaradnikov.

V DRUGIH DRŽAVAH

Bolgarski kralj v Rimu pri poroki. Bolgarski kralj Boris se je mudil zadnje dni minulega tedna s spremstvom v Rimu in je prisostvoval poroki princezinje Marije Savojske s princem Luisom Bourbonškim.

Nova vlada na Slovaškem. Predsednik češko-slovaške republike dr. Hacha je imenoval na predlog predsednika slovaškega parlamenta novo slovaško vlado. Ministrski predsednik in notranji minister je dr.

Tiso; prometni minister Turčanski, pravosodni Jožef Sivak in finančni Teplanski. Iz vlade je izpadel dosedanji minister za prosveto Černak.

Svečana otvoritev avtonomne slovaške zbornice. Avtonomna slovaška zbornica je bila slovesno otvorjena 18. januarja v prostorih vseučilišča v Bratislavi. Otvoritve so se udeležili poleg vseh 63 poslancev, kolikor jih šteje slovaški deželni zbor, in vseh članov slovaške avtonomne vlade tudi predsednik češko-slovaške osrednje vlade Beran, vojni minister general Sirovy, predsednik osrednje zbornice Malypetr in predsednik senata Soukup. Po službi božji v jezuitski cerkvi je bila najprej zaprisega Hlinkove garde, nakar je sledila svečana otvoritev deželnega zbora. Prvo sejo je otvoril najstarejši poslanec dr. Budaj. Sledila je zaprisega poslancev, kateri so potem izvolili za predsednika deželnega zbora tajnika Slovaške ljudske stranke Sokola. Po izvolitvi še dveh podpredsednikov in stalnih odborov je bila po govoru novega deželnozbornskega predsednika Sokola prva seja zaključena in bo sklicana prihodnja pismeno.

Avtonomna vlada Karpatske Ukrajine razširjena. Predsednik češko-slovaške republike je imenoval za tretjega člana vlade Karpatske Ukrajine generala Leva Prhalo, dosedanjega poveljnika vzhodne Slova-

ške in Karpatske Ukrajine. Imenovanje omenjenega generala je izzvalo v ukrajinskih krogih presenečenje ter toliko nejevoljo, da je predsednik avtonomne ukrajinske vlade dr. Vološin proti temu imenovanju brzojavno ugovarjal pri predsedniku osrednje vlade Beranu in predsedniku republike dr. Hachi. Z ozirom na nejevoljo rusinskega ljudstva general Prhalo svojega mesta kot minister ni nastopil in se je vrnil v Prago.

Volitve v Karpatski Ukrajini. Volitve v avtonomni deželni zbor Karpatske Ukrajine bodo 12. februarja. Izvoljenih bo 32 poslancev.

Madžarski zunanji minister obiskal Berlin. V minulem tednu se je mudil madžarski zunanji minister Czaky dva dni v Berlinu. Sprejel ga je kancler Hitler. Imel je več posvetovanj z nemškim zunanjim ministrom Ribbentropom, maršalom Göringom, Hitlerjevim namestnikom Hessom in z raznimi drugimi nemškimi vodilnimi osebnostmi. Vsi pogovori so potekali v duhu popolnega soglasja in poglobitve prijateljstva med obema državama.

Dunajski cesarski grad sedež narodno-socialistične stranke. Bivši dunajski cesarski grad Schönbrunn preurejajo za glavni stan narodno-socialistične stranke. Nekdanje sobe in dvorane avstrijskih cesarjev so že določene za bivališče kanclerja Hitlerja, ki bo obiskal Dunaj vsako leto za več dni. Poletni oddih bo izrabil Hitler za bivanje na Solnograškem v gradu Kleesheim, nekdanji prestolici solnograških nadškofov.

Nemški zunanji minister se bo mudil dva dni v Varšavi. Zopetno zблиžanje med Nemčijo in Poljsko, o katerem smo že poročali, je rodilo obisk nemškega zunanjega ministra Ribbentropa v Varšavi. Ribbentrop bo prispel v prestolico Poljske 25. januarja. Obisk bo trajal s posameznimi, sprejemi in političnimi razgovori do 27. januarja.

Novi predsednik nemške državne banke. Kancler Hitler je odstavil dosedanjega več-

Zadnji teden...

Samo do 31. januarja 1939 imate čas, da pridete v seznam onih naročnikov, katerim zavaruje Slovenski gospodar njihovo stanovanjsko hišo v slučaju požara. Pošljite zato pravočasno celoletno naročnino v znesku 32.—dinarjev.

letnega predsednika nemške državne banke dr. Schachta in je bil imenovan na njegovo mesto gospodarski minister dr. Funk, ki je eden najbližjih sodelavcev maršala Göringa, kateri je vodja nemškega štiri-letnega gospodarskega načrta. Beleženo spremembo tolmačijo v tem smislu, da je Nemčija v hudih denarnih težavah.

Nova belgijska vlada. Pod predsedstvom socialističnega Spaaka je bila preosnovana belgijska vlada, v kateri je sedaj pet socialistov, pet katoličanov, trije liberalci in eden izven strank.

Predsednik francoske republike pojde v London. Predsednik francoske republike Lebrun bo obiskal 21. marca s svojo soprogo London, kjer bo ostal tri dni in bo s tem vrnil lanski obisk angleškega kraljevskega para.

Izgnani judje bodo vendarle dobili zatočišče. Na judse se je spravila skoro vsa Evropa, kateri pa prednjači v tem oziru Nemčija. Dolgo časa je vznemirjalo Nemce in Angleže vprašanje: Kam z izgnanimi judi, katerih se otepa vsakdo v Evropi? Sedaj je prispela iz Amerike vest, da se je vlada republike San Domingo na otoku Haiti, ki je dvakrat tako velika kot Palestina, odločila, da sprejme na svoja še nenaseljena zemljišča 100.000 evropskih judov in drugih izseljencev. Generalni konzul omenjene republike v Londonu je izdelal za izvedbo te naselitve podroben načrt, katerega je že predložil svoji vladi. Načrt predvideva priznanje samoupravnih pravic vseljencem in zagotovila, da jih oblast ne more izgnati s področij republike. Judje bodo zasedli neobljudene predele in si bodo tam zgradili svoje nove domove, vasi ter mesta.

Novice iz španske državljanske vojne

V teku zimske ofenzive in še pred odločilnim pohodom na glavno mesto rdeče Katalonije — Barcelono, so zasedle Francoske čete 7500 kvadr. kilometrov katalonskega ozemlja ter so zajele nad 40.000 ujetnikov z ogromnim vojnim materialom. Po podatkih rdeče vlade je v njeni posesti še 12 glavnih pokrajinskih mest, v Francovi pa 38. Nacionalistična Španija obsega 369.672 kvadr. kilometrov s 14 milijoni prebivalcev, rdeča pa 135.588 kvadr. kilo-

metrov z 8 milijoni prebivalcev. Po številnih zmagah je v Kataloniji zmagovita Francoska armada na pohodu do končnega cilja v tej pokrajini, na

Barcelono

Da se bo Franco sigurno polastil vse Katalonije z Barcelono, je v prodiranju levo krilo njegove katalonske armade proti mestu Seo de Urgel visoko v Pirenejih. Z zasedbo te postojanke bo presekana zveza s Francijo.

Pravda zaradi bolh

Iz Budimpešte poročajo tole zanimivost: Tamkaj je gostovala cirkuška družba iz Debrecina. Eden izmed te družbe je stanoval pri neki gospe, ki je bila na glasu nenavadno snažne ženske in gospodinje. Gospodinja je vsako jutro čistila stanovanje in trebila mrčes, da je bilo stanovanje vedno čisto. Za pobijanje bolh je porabljala poseben prašek, s katerim je uničila vse bolhe. Ko je nekega jutra iskala bolhe v stanovanju, jih je nekaj odkrila ter jih takoj pokončala s praškom. Žal pa so bile tiste bolhe izvežbane, saj je cirkuški umetnik z njimi nastopal pri predstavah. Čez dvajset bolh je nesrečna ženska tako pokončala in vse so bile izvežbane. Ko je prišel umetnik do-

V mrežah greha

3

Nina se je smehljala. Štefanu se je zdelo, da je še lepša, kakor je zunaj mislil. Občudovaje jo je gledal. Nina je to opazila in bila vesela.

»Jutri zvečer me boste lahko videli, če boste hoteli!« je odvrnila.

»Ali naj sem pridem?« je veselo vzkliknil fant. Srce mu je tako močno utripalo, da se je bal, da mu bo razneslo prsi.

»O, ne! Sem nikakor ne hodite! Prihodnjič vam povem, zakaj ne. Pridite — pridite k mostu. Sedaj pa pojdite! Lahko noč!«

Štefanove noge se niso hotele premakniti. Fant je ko začaran strmел v Nino.

»Nina!« se je zaslíšal iz druge sobe godrnjav ženski glas.

»Da! Takoj!«

Prst je dala na usta. S tem je opomnila Štefana, naj molči. Ko je videla njegovo obotavljanje, je stopila k njemu, ga prijala za glavo in poljubila na čelo.

»Nina!« se je oglasil prejšnji glas. »Kdo je v sobi?«

Dekle je potisnilo Štefana iz sobe ter zaprlo vrata. Fant je ko v sanjah taval proti ulici.

Zrak je bil hladen. Ena stran ulice je bila temna, druga razsvetljena.

Štefan se ni zmenil za okolico.

»Nina Mateskas! Moj Bog! Nina Mateskas!« je ponavljal šepetaje, med tem ko je počasi korakal proti domu.

3.

Štefan skoraj vso noč ni zatísnil očesa. Strmel je v strop in sanjal o Nini in bodočnosti. V duhu je zrl toplo družinsko gnezdo.

Zjutraj je bil ves razigran. Med oblačenjem si je polglasno pel in žvižgal.

Mati ga je začudeno opazovala.

»Danes si pa zelo dobro razporežen,« je pripomnila, ko je v kuhinji sedel za mizo k zajutрку.

»Zakaj ne bi bil! Saj sem mlad in zunaj je pomlad!«

»Da... Ponoči si govoril v spanju.«

»Vroč je bilo, morda radi tega.«

»Ne, ne. Nekaj drugo mora biti vzrok.«

»Kaj?«

»Ne vem. A zdi se mi, da nekaj ne bo v redu. Take občutke imam ko pred očetovo smrtjo. Kakor da bi kaka nesreča prežala na naju.«

Materin obraz je bil rumenkast in poln gub. Štefan je zrl v ta obraz in pomiloval mater, ker je vedel, da ponoči ni mogla spati. A sama si je kriva. Zakaj pa se vznemirja za vsako malenkost...

»Kaj vam je? Morda vas spet muči revmatizem?« je vprašal sočutno.

»Ne. Ni revmatizem kriv. Toda...«

»No, kaj?« ji je segel sin v besedo.

V medini je na pohodu Francov general Valiná, kateri je zavzel važno mesto Cervera in koraka na Manreso, ki je središče katalonske vojne industrije.

Desno od skupine generala Valine hoče armadni zbor prostovljevcev zavzeti mesto Igualada, ki leži v podnožju Montserata (1288 m).

Francov general Solchage, kateri je zavzel važno obmorsko pristanišče Tarrago-

na, koraka ob morski obali naravnost proti Barceloni.

Francovo brodovje je dobilo v Tarragoni izborna obmorsko oporišče in je s tem omogočen napad na Barcelono tudi z morske strani.

Rdeči, kateri so poleg moških poklicali v vojno službo zadaj za fronto vse ženske od 17. do 53. leta, so zgradili okrog Barcelone tretjo in zadnjo katalonsko obrambno črto.

Kako pišejo . . .

»Domovina« ne more prikriti svojih tajnih naklonjenosti za opice, ker mnogokrat piše o njih. Saj pa opice to tudi zaslužijo kot »pradedi« človeškega rodu. Darwin-Haecklov krivi nauk uči, da človeški rod izhaja iz opičjega. Ker je ta nauk »Domovini« pri srcu, zato čestokrat objavlja take reči, ki bi mogle biti v prid temu izmišljenemu nauku ter preproste ljudi sprijazniti z vzvišeno mislijo opičjega pokolenja. V zadnji številki hoče »Domovina« svoje bralce prepričati, da imajo tudi opice svoj jezik. Pa še kakšen! V začetku svojega sestavka o opičjem jeziku zabeleži ta »napredni« podeželski list vprašanje nekega nemškega učenjaka, ali morda človeška govornica ne izvira iz govornice živali. V pridruženem temu vprašanju »Domovina« tako zaključuje svoja izvajanja o opičjem jeziku: »Na zemlji živi še sedaj vrsta divjih človeških plemen, ki tudi ne znajo več kakor s čudnimi goltanskimi zvoki izražati priproste pojme svojega vsakdanjega življenja.« »Domovina« je v svoji občudovanju vredni znanstvenosti ostala dolžna svojim bralcem imena vsa nekaterih iz »vrste divjih človeških plemen«, kojih govornica obstoja samo v proizvajanju »čudnih goltanskih zvokov«. Pomilovanja vredni bralci, ki morajo »goltati« takšno modrost ter se dati pitati s takšno napredno omiko!

»Kmetijski list« očita 18. januarja našim kmetom licemerstvo, radi česar je med nji-

mi tu in tam zamrl naravni čut za pravo in nepravo ter se je človek začel polagoma vdajati valu nemorale na gospodarskem, kulturnem in političnem polju. Naj gre, tako moralizuje ta papirnati kmetijec, za čisto neznatno prodajanje jajc, malin ali kakega še bolj skromnega predmeta, ali pa za veliko dobavo lesa, krme ali česa drugega, vedno se žal le prerado zgodi, da ku-

pec ne dobi tega, za kar se je domenil. »Kmetijski list« torej očita kmetu lažnivost in krivičnost pri prodaji njegovih pridelkov. Ali ne bi ta čudni »kmetijski« časopis storil bolje in ravnal pravičneje, če bi si malo bolj ogledal kupca kmetijskih pridelkov? Kako pa postopajo mesarji, prekupčevalci in razni kupci s kmetom? Ali mu nudijo pravično ceno? Tu bi bilo mesto, da se »Kmetijski list« iznebi svoje moralne pridige. Zakaj to so tisti ljudje, ki je v njih le premnogokrat zamrl naravni čut za pravo in nepravo in ki jih je zajel val nemorale, ker iztiskajo iz kmeta njegove pridelke po najnižji, včasih sramotni ceni. Kdaj pa so se kmetje »Kmetiskemu listu« tako zamerili, da jih obsipuje s tako neutemeljenimi očitki ter jih obtožuje hinavstva in klečeplaškega licemerstva? To se je zgodilo 11. decembra, ko so slovenski kmetje pri volitvah odklonili laži-svobodomiselno in naprednjaško JNS-kmetijstvo. Da so prav storili, to dokazuje pisanje »Kmetiskega lista«.

Po krščanskem svetu

Vedno ostrejši proticerkveni ukrepi. Narodnosocialistični režim v Nemčiji nadaljuje in postruje svoje ukrepe proti krščanstvu in cerkvi. Predvsem sta dve točki, okoli katerih se sedaj osredotočujejo narodnosocialistični napadi: samostani in šole. Odprava samostanov je sedaj na dnevnem redu. Samostani so obdani od vohunov, ki imajo nalogo, da nabirajo obtežilne dokaze, ki služijo oblasti kot pretveza, da se deložirajo (preženejo) redovniki ter pridejo zgradbe in ostala posest v državno last. Kjer so prej stanovali, molili in učili redovniki, se naselijo financarji, orožniki, vojaki ali člani napadalnih in zaščitnih oddelkov. V Innsbrucku je bilo ukinjeno katoliško vseučilišče, ki so ga vodili jezuiti, in zaplenjen velik zavod, kjer so se prej vzgajali in izobraževali dijaki. Zaplenjena so bila tudi posestva opatij Zwettl in Gött-

weig, zaprli so samostan patrov servitov v Innsbrucku, ista usoda tudi čaka opatijo v Wiltenu. Kar se šole tiče, se vedno bolj razkristjanjuje. V vseh šolah je prebran in raztolmačen učencem oblastven odlok, s katerim se učenci osvobojujejo vsake obveze, da bi se morali učiti veronauka in obiskovati službo božjo. Za učence izpod 14 let zadostuje izjava staršev, da ne želijo verskega pouka svojim otrokom, učenci nad 14 let starosti pa odločajo o tej zadevi sami, njih niti starši ne morejo siliti. Učitelji in kateheti ne smejo v tej stvari dati učencem nobenih nasvetov. Župniki ali katehetje ne smejo za prejemanje sv. zakramentov določiti kak dan, ko je šolski pouk, marveč samo takšen dan, ko ni pouka. V nekdanji Avstriji je novi režim odpravil praznik sv. Leopolda, zaščitnika Avstrije, in prelep praznik brezmadežnega

»Nič!« je odkimala mati.

Ni vedela, kako bi mu povedala, zakaj ni mogla spati. Vzdihnila je in nato vprašala:

»Ali boš delal danes popoldne?«

»Da. Saj veste, da rabiva denar.«

»Veliko soboto popoldne? Ob sobotah popoldne je vendar prosto.«

»Da, tako bi moralo biti. Obljubili so nam, a obljubo tudi snedli. Pravijo sicer, da je delo ob sobotnih popoldnevih prostovoljno, toda po nekajkratnem izostanku dobi delavec odpustnico. Tako smo prisiljeni delati, če se nočemo izpostaviti nevarnosti odpusta.«

»Strašni trinogi! Toda videl boš, da bo Bog kaznoval tako nasilje.«

»Sicer pa nič ne de, če popoldne moram delati. Glavno je, da bom ob večerih prost.«

Na Nino je mislil. Čez čas je nadaljeval:

»Če homo spet morali ob večerih od devetih delati, potem se več ne izplača živeti. Sicer pa sploh nočem dolgo ostati pri tej umazani družbi.«

»A kaj boš storil, Štefan?«

»Naučil se bom angleščine, potem morda dobim zaposlitev v kaki trgovini. In ko bom že imel nekaj prihrankov, bom sam otvoril trgovino.«

»Da, da, to bi bilo lepo. Toda . . .«

»Na, toda' ne mislite,« jo je prekinil sin. »Gotovo se mi bo posrečilo.«

Potem je izpil kavo in odšel. Ob sedmih je moral biti v tovarni pri svojem strojnem stroju.

Štefan se je ta dan z veseljem lotil dela. Glede žensk še ni imel izkušenj in ta neizkušenost je še povečala čar srečanja z Nino. Do sedaj še nobeno dekle ni naredilo nanj takega vtisa ko ona. Venomer je samo na to mislil, da se je po srečanju z Nino zanj začelo novo življenje.

Tovariš Peter, ki je delal pri sosednjem stroju, je opazil Štefanovo dobro voljo.

»Kako to, da si danes tako židane volje?« je vprašal.

»Nocoj imam ljubavni sestanek!« je odgovoril Štefan.

»S kom?«

»Z dekletom, ki sem ga sinoči prvič videl.«

»Ali je lepa?«

»Ko pravljica kraljica, o kateri sem čital, da so ji ljudje svilo in cvetlice stlali pred noge, da ji ni bilo treba stopiti v blato. Peter, ne moreš si predstavljati njene krasote! Začarala me je. Če bi mi rekla: pojdi, pobij deset ljudi in požgi deset mest, potem bom tvoja žena — bi jo najbrž ubogal.«

Peter se je smejal tovariševi navdušenosti. Spoznal je, da je Štefan začetnik v ljubavnih stvareh.

»Kako se pa imenuje?«

»Nina Mateskas.«

Tovariš se je zarežal.

»Zdi se mi, da jo poznam. V nedeljo ponoči sem jo videl na gasilskem balu. Tudi jaz sem poskusil pri njej srečo, a mi ni uspelo. Povej, kako si začel z njo?«

(Dalje sledi)

mov in ni več našel svojih bolh, se je razjezil ter je v togoti razbil pohištvo svoje gospodinje. Sedaj sta oba pred sodiščem. On toži gospodinjno zaradi svojih bolh, ona pa njega zaradi razbitega pohištva.

Dediči do dvanaajstega kolena

Že 16 let se vleče v prestolnem mestu Belgije, Bruslju, zapuščinska razprava po Delfini Orlayevi, ki je v svoji oporoki določila, da se ima njeno večmilijonsko premoženje razdeliti med sorodnike do dvanaajstega kolena. Oblasti so morale v ta namen izgotoviti rodovnik, in to delo je trajalo več let. Ugotovili so, da prihaja v poštev za dedščino 4760 oseb. Med čakanjem na razdelitev dedščine je umrlo že 150 sorodnikov, rodilo pa se je 55 novih upravičencev.

spočetja Marijinega; ta dva dneva so otroci morali v šolo. Učitelji glasbe ne smejo vežbati otrok v cerkvenih pesmih. V šolah se smejo učiti samo narodne, vojaške in narodnosocialistične pesmi. Ker se ponekod še vedno nahajajo po učilnicah učitelji »stare šole«, ki še spoštujejo vero, jim zveza narodnosocialističnih učiteljev to preperečuje. Tako je ta zveza poslala učiteljem v okraju Fürstenfeldbrucku pri Monakovem vprašanje s temi točkami: 1. Ali se pri vas še vedno poučuje sv. pismo? 2. Če se uči, iz katerih razlogov? 3. Če se uči, kako morete pouk sv. pisma spraviti v sklad s svojim plemenskim prepričanjem? 4. Ali želite, da se ustavi pouk sv. pisma? 5. Ali še vršite službo organista? 6. Če, iz katerih razlogov? 7. Ali boste opustili to službo? 8. Ste li član stranke? Odgovor na vse točke obvezen. — Tako se vrši pritisk na tiste učitelje, ki so ostali zvesti veri svojih očetov in bi radi v njej tudi vzgajali šolsko deco.

Judje in krst. Judje se morajo prav tako krstiti kakor vsi nekrščeni. Zanje ne veljajo posebni predpisi. Da se more kdo dati krstiti ter biti sprejet v katoliško Cerkev, morajo biti prej izpolnjeni od cerkvene oblasti predpisani pogoji. Med zahtevami je ena glavnih: 1. čist namen, ki ga ne smejo prepletati zgolj samopašne zemeljske težnje; 2. vera v osebnega Boga, njegovo razodetje in njegove ustanove; 3. zadostna poučenost v krščanskih resnicah, ki jih je treba verovati, in v krščanskih dolžnostih, ki jih je treba izpolnjevati. Ti predpisi so stari in ne vsebujejo nič novega. Nov pa je po nekaterih krajih pojav, da se judje prijavljajo v mnogo večjem številu s svojimi željami po krstu kot se je to prej godilo. To ni znamenje časa, marveč nasledek stiske, v katero so prišli judje zadnji čas v raznih državah. V prejšnji številki »Slov. gospodarja« smo omenili »varnostne« ukrepe, ki so jih poljski škofje odredili v vprašanju krščenjanja judovskih oseb. Judovski

Zato sem tu,
da Vam varujem
kožo!

Prepustite odslej mirne duše meni skrb za nego svoje kože! Edino, kar morate storiti, je to, da redno mažete kožo z Niveo. Zakaj samo Nivea vsebuje Eucerit, najboljšo okrepevalno sredstvo za kožo. Z njim vpliva Nivea blagodejno na kožno staničje. Nivea Vam ohranja kožo mladostno in krepko, celo ostro vreme ji ne more škoditi. Zato si kupite še danes Niveo; bolje je namreč bolezen preprečiti kakor se zdraviti!

beg h krstilniku narašča tudi na Madžarskem, kjer so že tudi začeli vznikat protijudovski zakoni. Ogrski primas kardinal Szeregy je dal duhovščini v tem oziru potrebna navodila. Na eni strani je grajal absolutno odklanjanje vseh judovskih prijavljencev za sv. krst, ki so ga začeli prakticirati nekateri duhovniki. Na drugi strani pa je opozoril na to, da se morajo duhovniki strogo ravnati po tozadevnih cerkvenih predpisih ter skrbeti, da se izpolnijo vse zahteve, zlasti tudi čas in vsebina priprave za sprejem zakramenta sv. krsta. V naši državi je med judovstvom opazen večji pokret za vstop v katoliško Cerkev osobito v Bački in Banatu. Zato sta beograjski nadškof dr. Ujčić, čigar škofija sega tudi v Vojvodino, in subotički škof Budanovič izdala duhovščini potrebna navodila v smislu cerkvenih predpisov.

Otrok podlegel opeklina. V Župečji vasi, občina Sv. Križ na Dolenjskem, je pustila žena cestarja in posestnika Franca Zorka samo za par trenutkov samo svojo triletno hčerko Majdico. Otrok se je približal štedilniku, na katerem se je kuhalo kosilo, in je prevrnil po sebi poln lonec vrelega kropla. Vse opečeno dekletce so prepeljali koj po nesreči v bolnišnico v Brežice, vendar ji ni bilo več pomoči.

Razne požarne nesreče. Nočni požar je uničil v Škofji Loki ostrešje delavnice mizarskega mojstra in posetnika Ivana Okorna, ki ima svojo domačijo na koncu trga. Radi vetra je bila v največji nevarnosti vrsta hiš in gospodarskih poslopij, katere so pa oteli gasilci po silnem naporu in so omejili ogenj na Okornovo delavnico. — V Slovenjgradcu je zgorela 40.000 din vredna hiša pismonoše Felterja. Škoda je le delno krita z zavarovalnino. — V bližini Herbersteinovih gozdov v Novi Krčevini, občina Grajena pri Ptuju, je zgorela domačija posestniku Adolfu Belinger. Škoda je 15.000 din, zavarovalnina pa znaša 35.000 din. Pod sumom požiga zaradi zavarovalnine je bil gospodar izročeni sodišču. — Prav tako je v Novi Krčevini uničil ogenj 12.000 din vredno viničarijo posestnice Elizabete Vodanove. Tudi v tem primeru gre za požig iz maščevanja in so orožniki aretirali osumljenca. — V Rogoznici pri Sv. Lenartu je pogorelo gospodarsko poslopje posestniku Jožefu Benku. Z zgradbo so zgoreli vsi poljski pridelki, orodje, gospodarski stroji in vozovi. Rešili so samo živino. Domnevajo, da je bil tudi pri Benku ogenj podtaknjen. — Na Vurmatu v Dravski dolini je v noči zgorel mlin posestnika in mlinarja Rudolfa Ravnjaka, ki je stanoval v mlinu s svojo družino. Ravnjakovi so si komaj rešili golo življenje. Požar je nastal radi slabega dimnika, skozi katerega se je vnel tram v strehi.

Novice

Osebne vesti

Znan kapucinski duhovnik umrl. V kapucinskem samostanu v Škofji Loki je preminul g. Jožef Lapuh, samostanski vikar. Rodil se je leta 1882 v Brežicah. V red kapucinov je stopil leta 1900 in je prejel v Trstu mašniško posvečenje leta 1905. Bil je na delu kot duhovnik med drugim dolgo časa v Celju ter v Ptuju, kjer je bil tudi gvardijan. Rajnemu svetila večna luč, samostanski družini naše sožalje!

Nesreče

Slamorenica mu odrezala roko. V Bohnovi pri Mariboru se je zgodila 20. januarja huda nesreča. Franc Frangež, 60 letni posestnik, je bil zaposlen pri slamorenici na električni pogon. Z roko je zašel med strojevo zobovje, ki so mu jo potegnili med nože. Preden so ustavili slamorenico, so mu odrezali noži štirikrat roko od prstov do zapetja. Frangež je obležal nezavesten radi izgube krvi in so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Nesreča med bratoma. Ivan Fazarin, finančni starešina v Apačah, je pozabil doma na Tratah službeno pištolo, v kateri je še tičal en naboj. Ker je bil oče v službi,

mati pa je hudo bolna v mariborski bolnišnici, so bili otroci sami v stanovanju. Desetletni Ladislav je iztaknil očetovo orožje in se je igral z njim. Naenkrat je odjeknil strel in krogla je zadela petletnega Hermana v levo roko in mu še ranila prsa.

Transmisija smrtno razmesarila 18 letnega fanta. Na parni žagi g. Antona Petriča v Žadovinku pri Krškem je bil zaposlen 18 letni delavec Franc Marolt, kmečki sin iz Leskovca. Pri cirkulari je naenkrat zdrknil jermen z jermenika. Marolt se je spravil sam na delo, da popravi jermen. Ko je namestil jermen, ga je zgrabila transmisija za roko in obleko ter ga je večkrat obrnila. Zavrtljaji so bili tako siloviti, da je odtrgalo nepredvidnemu fantu desno nogo pod kolenom in jo pognalo meter stran od kolesa. Hudo ponesrečenega so takoj naložili na avto in so ga hoteli prepeljati v bolnišnico v Krško, a je izdihnil med prevozom.

Ključavničarski vajenec smrtna žrtev avtomobilske nesreče. V Ljubljani je zbil tovrni avto pod svoja kolesa 15 letnega ključavničarskega vajenca Marjana Silo, katerega so oddali v bolnišnico s strtima nogama ter z raztrganim trebuhom in črevesjem. Mladi fant je kljub največji skrbi zdravnikov podlegel prehudim poškodbam.

Razne novice

70 letni jubilej znane mariborske tvrdke. Mariborska tvrdka M. Berdajs, ki je znana po deželi po svoji zalogi vsakovrstnih semen, slavi letos 70 letnico obstoja. Veletrgovino je ustanovil leta 1869 v Mariboru Martin Berdajs iz Save pri Litiji. Podjet-

je se je razmahnilo najbolj pod njegovim sinom Vilkom, ki je kupil Mariborski grad in je imel v njem po vsem Slovenskem štajerskem znano veletrgovino, katero vodi po Vilkovi smrti ob njenem 70 letnem jubileju njegov naslednik, pastorek g. inž. Adolf Stergar. K 70 letnici naše iskrene častitke!

Pri žrebanju knjižnih nagrad Družbe sv. Mohorja je zadela prvo nagrado — 100 vezanih knjig Mohorjeve knjižnice — številka 10. Nadaljnje nagrade dobe po vrstnem redu številke: 466, 645, 535, 313, 99, 570, 36, 543, 435, 247, 472, 569, 95, 447, 329, 448, 347, 523, 594, 471, 184, 219, 639, 232, 548, 606, 412, 158, 115, 441, 272, 230, 199, 39, 503, 15, 679, 490, 641, 375, 464, 59, 428, 19, 23, 51, 637, 590, 338. Lastniki izžrebanih številik naj pošljejo svoje kupone Družbi sv. Mohorja v Celju, ki jim bo dostavila nagrade. 142

Vsega zdravilstva dr. Viktor Tomišek v Celju, Kralja Petra 33, zdravi posebno oči, ušesa, nos, vrat, grlo. 126

»Oven« terpentinovo milo je izdelek najstarejše domače tovarne mila Ignac Fock iz Kranja. Dolžnost Slovenk je, da rabijo to odlično milo.

Vsi, ki mnogo jedo in stalno sede ter trpe zaradi tega prav pogosto na trdi stolici, naj pijejo vsak dan čašo naravne »Franz-Josefove« grenke vode, ki se mora poprej segreti. Davno preizkušena in priznana »Franz-Josefova« voda se odlikuje po svojem sigurnem učinku in prijetni rabli. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.) 1138

Obžalovanja vredni slučajii

Glavin plen je prezrl. V Košakih pri Mariboru je bilo v noči vlomljeno v mehanično delavnico Blaža Železnika. Vlomilec je odnesel iz pisarne 140 din. V isti hiši je tudi Golova trgovina z bencinom. Vlomilec je uspel vлом v notranjost trgovine. Ukradel je avtomatično pištolo, za 1000 din drobiža, a prezrl je glavni plen v znesku 20.000 din, kateri so bili v pisarni. Kolesa, motorje in druge stvari v trgovini je pustil pri miru. Izmaknil je še nekemu uslužbencu krog 70 din.

Goljufiv hrvaški pustolovec zasačen v Halozah. V Gradiščah so pri Bratuškovi naši orožniki po napornem trudu prijeli hrvaškega pustolovca Kokot Vincenca iz Vratnega pri Varaždinu. Imenovani je ukradel denar in razne predmete v Zavrču pri Murkoviču. Izvabljal je na sleparski način od ljudi denar, češ da je zavarovalni agent češke banke »Slavija« v Pragi in raznih drugih navodov. Kasiral je dolžne zneske premij od strank in izvrševal zavarovalniške posle kot pravi zastopnik. Pri Bratuškovi materi in ženi v Gradiščah pa se je ženskkama predstavil kot pravni pooblaščenec za sina Jakoba, katerega bo rešil iz preiskovalnega zapora, s predlogom, da ga pošiljata na dom dve odvetnika po denar za sinovo rešitev. Imel je pač namen, obe ženski ogoljufati za denar, pa je bil zasačen. Ljudje so pač lahko verni, da nasedajo raznim tujim potepuhom, ki se na zimo vsiljujejo in prilizujejo ljudem in brez dela in truda jedo tujo pečenko in pijejo tujo pijačo. Imenovani človek je večino svojega življenja prebil v zaporih radi svoje umazane preteklosti in je sedaj ponovno predan v mariborske zapore.

Prihranki doma niso varni pred roparji. Tedensko se ponavljajo primeri, ko vdirajo v nočeh tolovaji v take kmečke hiše, za katere vedo, da čuvata in skrivata gospodar ter gospodinja denarne prihranke doma. Tak primer se je zgodil 18. januarja v noči v okolici Krškega. Pri Leskovcu prebivata Janez in Jožefa Zorko. Znano je bilo, da hranita omenjena par tisočakov za nakup gozdne parcele. V noči sta se

splazila dva maskirana tolovaja v Zorkovo zidanico, kjer sta našla lestvo. Po lestvi sta se potegnili v gornje nadstropje. Tam sta z lahkoto odpahnila zapah in sta bila v spalnici, v kateri sta bila pri nočnem počitku Zorkova z dvema otrokoma. Eden je svetil z žepno svetilko, drugi je z od vrat odlomljeno lato začel udrihati po gospodarju, ki je pobegnil k sosedom po pomoč. Po pobegu moža sta roparja z grožnjo s samokresom izsilila od gospodinje prihranjenih 4000 din in sta jo popihala v noč, preden se je vrnil mož s sosedi.

Neverjetne blodnje in zablode dolenjskega tolovaja. Časopisje je prineslo vest, da sta bila Ivan Unučič in njegov sodrug Stiplovec prepeljana iz zaporov v Krškem v varne zapore okrožnega sodišča v Novem mestu. Unučiču in njegovi pajdašiji očita jo 40 vlomov in tatvin. Pred leti se je klatil Unučič po Italiji in Franciji. Stopil je v francosko tujsko legijo in je bil poslan v Afriko. Iz Afrike je pobegnil na Kitajsko. Iz kitajskega mesta Šangaj se je pretihotapil v Jeruzalem, od tam v London in iz angleške prestolice se je prepeljal v Ameriko. Iz Amerike se je vrnil na Portugalsko, od koder je bil izgnan in se je zatekel v Španijo, kjer so ga sprejeli v tujsko legijo general Francove armade. V španskem mestu Malaga se je poročil s španjolko, s katero je imel dva otroka. V Francovi armadi je bil narednik-vodnik. Ko so mu rdeči ubili ženo in otroka, je zbežal iz Španije in se je izkrcal na jugoslovanska tla v Splitu. Iz Splita je prišel na Velike Poljane, kjer živi njegova mati. Doma je bil aretiran in odveden na celjsko vojno okrožje radi kadrovske službe. Za tem je začel uhajati na zločinska stranpota. Zaprt je bil v Gradcu. Komaj se je vrnil po prestani kazni iz Gradca na Dolenjsko, ga je prijala zagrebška policija in ga poslala v Staro Gradiško. Med potjo je pobegnil in se je skrival do pred nedavnim, ko so ga prijeli radi organizacije tolovajske družbe, s katero je strahoval Dolenjsko, a so ga le izsledili in bo po tolikih blodnjah dajal odgovor za očitane mu vlo-me in tatvine pred sodiščem v Novem mestu.

Sam se je sodil. V zadnji številki »Slov. gospodarja« smo poročali, da so v Šmartnem ob Savi našli po dveh in pol letih truplo Viktorja Marna in da so zaradi suma bratomora ponovno zaprli brata rajnega, Lojzeta, katerega so morali enkrat že izpustiti iz zapora zaradi pomanjkanja dokazov. Sedaj se je pa vse tako zgostilo glede krivde bratomora okrog Lojzeta Marna, da zanj ni bilo več izhoda. Na Jansenicah aretiranega so v Ljubljani začeli na sodnji zasliševati, toda v začetku ni hotel ničesar priznati. Toda dokazi so bili tako očitni, da se je Lojze končno udal in izpovedal, kako je bilo takrat, ko si je omadeževal roke s kajnovskim zločinom. Po tem priznanju so ga odpeljali v samotno celico. Ko je drugi dan jetniški paznik po celicah delil hrano, je opazil v kotu pri centralni kurjavi sključenega Lojzeta Marna. Raztrgal je neke cunje in se nanje obesil. Vsa pomoč, da bi ga spravili k življenju je bila zaman.

Izpred sodišča

Zadeva s smrtno zabodenim fijakarjem pred sodniki. »Slov. gospodar« je že poročal, kako se je pripeljal mariborski fijakar

Franc Šumandl 9. decembra pozno zvečer v Radvanje pri Mariboru v krčmo Mandl, kjer je naročil četrtinko vina, a je ni mogel sam izpiti, ker je bil precej okajen. Preostanek vina je ponudil 30 letnemu čevljarškemu pomočniku Jožefu Topolčnik, ki je pa pijačo odklonil. Radi odklonitve je prišlo med obema do prepira, v katerem je prisodil fijakar čevljarju zaušnico. Oklofutani je pa zasadi Šumandlu nož v prsa in mu je zadel srce. V srce zabodeni je imel še toliko moči, da se je pognal na kolesa na voz in se je odpeljal proti Mariboru. Kmalu je seve zdrknil s kozla v kočijo in konj je pripeljal že mrtvega fijakarja v mariborsko magdalensko predmestje, kjer so ljudje poklicali stražnika in ta je ugotovil, da je izvošček smrtno zaboden. Topolčnik je bil v Mariboru 20. januarja obsojen radi opisanega krvavega dejanja na tri leta strogega zapora.

Za smrtonosen napad pet let ječe. V Ciglenci pri Sv. Barbari v Slov. goricah se je zgodil 31. oktobra lanskega leta skrajno surov zločin, ki je povzročil smrt pridnega posestniškega sina Petra Tepeh. Po obtožnici se je vračal v noči 3. oktobra Tepeh proti domu. Proti polnoči je prosil posestnika Franca Gole, naj ga sprejme pod streho, ker je bil malo poprej napaden in hudo poškodovan. Drugi dan so na glavi hudo ranjenega Tepeha prepeljali na dom, kjer je umrl čez teden dni. Kratko pred smrtjo je pritrdil dvema prijateljema, da je storilec Franc Horvat, od katerega je terjal 22 posojenih mu dinarjev in radi tega je prišlo do napada. Krivde sta bila osumljena 25 letni delavec Franc Horvat in 21 letni delavec Stanko Dvoršak. Proti obtoženima je bila obravnava v decembru preložena in se je vršila v Mariboru 20. januarja. Horvat je bil obsojen na pet let ječe, Dvoršak pa oproščen.

Obsodba radi tatvine volov. V noči na 16. november je bil ukraden posestniku Ivanu Lipovniku na Tolstem vrhu iz hleva par volov. Vole je ukradel delavec Ferdinand Kadiš iz Vuzenice ter ju je zamenjal na Remšniku za kravo in junca, po vrhu pa je dobil še 750 din naplačila. Kadiš je priznal, da ga je k tatvini nagovoril posestnik Ivan Preglav, kateremu je Kadiš dolgoval nekaj denarja, pa mu ga ni mogel vrniti. Kadiš je bil obsojen v Mariboru 21. januarja na šest mesecev strogega zapora, Preglav pa je dobil dva meseca strogega zapora.

Slovenska Krajina

Murska Sobota. Na praznik svč Treh kraljev je bil pri nas odprt nov kino, tako zvani »Grajski kino«. Dvorana, ki jo je zgradil gradbeni podjetnik g. Sraka, je lepa in okusna. Novi kino je pridobitev za Soboto, ker bomo odslej zaradi konkurence imeli na sporedu lepše in boljše filme. Kino je dala zgraditi občina in se tudi obratovanje vrši v njeni režiji. — Dne 13. januarja je pri Sv. Lenartu v Slov. goricah trčil tovorni avto g. Benka z drugim avtomobilom. Ker sta oba šoferja na ovinku previdno vozila, človeških žrtev ni bilo, temveč le materialna škoda.

Krog. Dne 12. januarja ob 12.30 se je na strehi gospodarskega poslopja Meolic Franca nenadoma pokazal rdeči petelin, kar je opazil vaški sluga Gomboš, ki je z zvonjenjem dal znak za požar. Pri Meolicu so ta dan imeli kolone in so med časom, ko se je požar pojavil, bili pri kosilu. Ko je gospodar stopil iz sobe, je zagledal plasti dima,

ki so se valile iz strehe in je s tem spoznal, da gori njegovo gospodarsko poslopje. Požar je verjetno nastal radi tega, ker so v bližini dimnika imeli seno in je pri močnejši kurjavi padla skozi dimniška vrata ali dimnik sam kaka iskra. Z ostrejšem gospodarskega poslopja je zgorelo tudi okrog 2000 kg sena, 100 kg moke in nad 300 kg pšenice. Skupna škoda znaša okrog 7000 din, a bi bila najbrž mnogo večja, če se ne bi posrečilo požrtvovalnim kroškim gasilcem požara omejiti. Škoda je deloma krita z zavarovalnino.

Martjanci. Malo več kot mesec dni je preteklo od dne volitev, pa smo že zgubili soboškega poslanskega namestnika g. Vezer Gezo, župana občine Martjanci. Pokojnik je bil dober in daleč naokrog znan kulturni delavec. Posebno uspešno se je udeleževal pri gasilstvu, a zavratna želodčna bolezen mu je pretrgala nit življenja v najlepši moški dobi, ko je imel pred seboj še vse polno nedovršenih življenjskih ciljev. Kako je bil pokojnik priljubljen, je pokazal njegov pogreb, katerega se je udeležilo ogromno število ljudi. Naj mu bo lahka zemlja, a žalujočim ostalim naše iskreno sožalje! Pokojnega Vezira materi pa, ki je dobila pljučnico in smrt najpogumneje prenaša, pa naj podeli ljubi Bog zdravje, da bo še dolgo v oporo žalostni ženi in otrokom.

Renkovci. V nedeljo, 15. januarja, je Režonja Barbara, ko se je vračala iz cerkve tako nesrečno padla, da je za nekaj časa zgubila dar govora in so ji morali nuditi zdravniško pomoč.

Turnišče. Obrtniška zadruga zahteva, da morajo mojstri pošiljati svoje vajence v obrtno nadaljevalno šolo. To bo zelo dobro, ker že tudi med vajenci imamo nekaj »junakov«, katerim je strožja roka nujno potrebna.

Dolenja Lendava. G. Vukan Ludovik, doslej restavratore v Čakovcu, se je preselil nazaj v Lendavo. Kupil je namreč kolodvorsko restavracijo g. Pojbiča, ki bo vodil hotel »Krona«. — V soboto, 14. januarja, ponoči je nenadoma umrl g. Boha Adar, trgovec z živino in mesar v Lendavi. Pokojnik, ki je bil daleč naokrog poznan po svojem zdravem humorju, se je še v soboto popoldne dobro razpoložen nahajal v gostilni Vukan, a ponoči mu je neizprosna in neprizanesljiva smrt zaprla oči k večnemu počitku. Bodi mu lahka zemlja, a preostalih naše sožalje! — Prejšnji teden je zaradi poledice padla lakoška babica tako nesrečno, da je malo verjetno, če bo poškodbe prestala. — V ponedeljek, 16. januarja, je nastal požar v tovarni mila. Gasilcem se je posrečilo ogenj kmalu udušiti.

Sv. Sebeščan. Pretekli petek smo obhajali god sv. Sebeščana. Temu proščenju pravimo mrzla proška, pa letos je bila topla. Pridigo je imel g. Horvat Franc, župnik iz Velikih Dolencev. Po sv. maši je bil sestanek Prosvetnega društva, na katerem je predaval g. Kerec Franc, šef borze dela iz Murske Sobote.

Naši rajni

Št. Ilj v Slov. goricah. Zadnje sredo popoldne je bil za obmejni št. Ilj dan največje žalosti, ker smo izročili slovenski zemlji zemeljske preostanke nezabnega in 30 let za naš dušni blagor skrbečega g. Evalda Vračko, župnika in duhovnega svetnika, o kojega smrti je poročal zadnji »Slov. gospodar«. Na dan pogreba se je zbrala vsa šentiljska fara s številnimi sosedi pred župniščem, od koder je pričel dolgi žalni sprevod po cesti in skozi št. Ilj v župno cerkev. Sprevod je vodil in opravil mrtvaške obrede g. kanonik in jareninski župnik Jožef Čížek, pri katerem je bil naš rajni gospod za kaplana, preden je prišel v št. Ilj. Pred župniščem je zapel žalostinko moški zbor pevskega društva »Maribor«

pod vodstvom g. stolnega kapelnika J. Ev. Gašpariča. Zadnje spremstvo so posodili poleg domačih faranov, Jareninčanov, Svetinčanov in Marječanov številni odličniki iz Maribora. Šentiljčani smo hvaležni za udeležbo pri pogrebu g. mariborskemu županu dr. Juvan, okrajnemu načelniku dr. Šiški, senatorju dr. Schaubachu, poslancema Žebotu in dr. M. Sevšku, stolnemu župniku kot zastopniku škofa, vseučiliškemu profesorju in prelatu dr. M. Slaviču iz Ljubljane, 30 gg. duhovnim sobratom, zastopnikom PZ in Fantovske podzveze iz Maribora ter še več drugim, kateri so počastili velikega narodnega borca na njegovi zadnji poti. V cerkvi je v jedrnatih, navdušenih in ganljivih besedah orisal pokojnikovo 30 letno plodonosno delovanje za nas obmejne šentiljčane v dušnem ter narodnem oziru po geslu, da je št. Ilj slovenska zemlja, na kateri se je trudil g. Evald za ustvarjenje nebeškega kraljestva, g. prof. Pavel Živornik, ki je bil pred vojno kaplan v št. Ilju. Sv. mašo je daroval g. kanonik Čížek. Pred cerkvijo je odpel domači pevski zbor žalostinko, na kar je dvignilo krsto šest fantov v krojih fantovskih odsekov in se je številno zadnje spremstvo pomaknilo izpred farne cerkve na pokopališče. Ob odprtem grobu so spregovorili prerano umrlemu borcu za slovenski št. Ilj in gorečemu ter zglednemu dušnemu pastirju v slovo v imenu dekanije g. dekan in kanonik Čížek, v imenu g. škofa g. stolni kanonik M. Umek, za Maistrove borce g. podpolkovnik Cvirn iz Maribora, v imenu učiteljstva ter šolske mladine g. šolski upravitelj Sardoč, občinski upravnik g. Zupan in pokojnega dolgoletni prijatelj, sodelavec ter domačin g. poslanec Franjo Žebot. Po ganljivih poslovičnih govorih so se razšli številni pogrebeci v bridki zavesti, da so izročili obmejni slovenski zemlji v pretvorbo za enkratno vstajenje truplo velikega Slovenca, kateri je v deset in desetletni ljuti borbi obranil najvažnejšo postojanko v Slov. goricah in je poleg neustrašene borbenosti znal skrbeti tudi z vso nežnostjo svoje duhovniške duše za razširjanje božjega kraljestva med zaupanimi mu šentiljčani. — Bodi Vsemogočni blagopokojnemu večni plačnik!

Remšnik. Ravno na svoj godovni dan, na Antonovo, je preminul eden naših najbolj uglednih, premožnih ter spoštovanih mož, Anton Krelj, p. d. Prelank, posestnik na Radlu pod Sv. Pankracijem. Rajni se je odlikoval vse življenje po svoji neustrašeni narodni zavednosti, pridnosti kot gospodar in pravi krščanski mož. Dolga leta je bil cerkveni ključar naše mične podružnice sv. Pankracija. Njegovo občo priljubljenost je dokazala obilna udeležba zadnjega spremstva. Vrle mu obmejnemu Slovencu bodi Vsemogočni večni plačnik, žalujočim preostalim pa naše iskreno sožalje!

Sv. Križ pri Ljutomeru. Zopet se je pomnožilo število grobov na naši božji njivi. Dne 10. januarja ob treh popoldne smo spremljali k zadnjemu počitku komaj 46 letnega gospodarja Ivana Križanič iz Borec. Kako priljubljen je bil rajni, je pričal njegov pogreb, kakršnega pri nas še dolgo ni bilo. Tovariši gasilci so se zbrali polnoštevilno, da izkažejo dragemu tovarišu zadnjo čast. Sorodniki od blizu in daleč, prijatelji in pa znanci ter dolga vrsta pogrebcev je ob turobnih zvokih salezijanske godbe iz Veržeja spremljala dragega rajnega na njegovi zadnji poti. Bil je dobrčina, da malo takih. Vedno dobro razpoložen, šaljiv. Kjer je bil on, ni bilo dolgočasje. Kako nas je zabaval, ko smo se z avtom peljali v Ormož na shod dr. Korošca! In na sestanku dobrovoljcev v Ljutomeru! Ne moremo doumeti, da ga ni več med nami, preneglo je odšel. Naš dobri tovariš in prijatelj, počivaj v miru! Vdovo in sedem nepreskrbljenih otrok pa naj tolaži Oče sirot — dobri Bog! — Sorodnikom naše sožalje!

Pazite dobro

kadar kupujete Aspirin, dali so tablete in zavoj označene z »Bayer«-jevim križem. Brez te zaščitne znamke ni Aspirina.

ASPIRIN

TABLETE

Oglas reg. pod 5. brojem 32608 od 8. XI. 1938.

Velika Nedelja. Dne 17. januarja smo pokopali nenadoma umrlo Hedico Petek, hčerko edinko tukajšnjega posestnika in trgovca Vinka Petek. Obiskovala je drugi razred ptujske gimnazije. Nenadna vest o smrti ljubljene edinke je globoko odjeknila v srcu slehernega, ki jo je poznal. Pogreb, ki se ga je udeležila velika množica ljudstva od blizu in daleč, je vodil od hiše žalosti k cerkvi in od tam na pokopališče domači g. župnik ob asistenci dveh gg. duhovnih sobratov. Na zadnji poti so spremili pokojno tovarišico dijaki in dijakinje ptujske gimnazije, gg. profesorji z g. ravnateljem Aličem na čelu. V imenu tukajšnje šole se je poslovil od svoje bivše učenke g. upravitelj Belšak, v imenu ptujske gimnazije pa je spregovoril poslovilne, globoko v srce segajoče besede g. dr. Cajnkar. Pokojni naj sveti večna luč — staršem in sorodnikom pa naše sožalje!

Polenšak. Zadnje sredo so dekleta Marijine kongregacije nesla krsto s telesnimi ostanki Marije Toplak iz Hlaponec, ki je umrla zadeta od kapi v starosti 74 let. Bila je samska in zvesta članica Marijine družbe. Zadnji v minulem letu se je preselil iz doline solz Blaž Slana iz Hlaponec. V dveh dneh ga je pobrala pljučnica v starosti 64 let. Bil je zvest naročnik in čitatelj naše lista in Mohorjevih knjig. — Vsem žalujočim naše sožalje — rajniha pa naj sveti večna luč! — Kako bi se naj oddolžili našim rajnim, so pokazali pred kratkim v Prerodu, ko so na sedmini po pokojni šumenjak Mariji zbrani sorodniki nabrali 100 din za novo lavantinsko bogoslovje. Naj bi bil ta lep čin pokojni v dušni blagor, drugim v enakih primerih pa v posnemanje!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Predzadnji terek smo spremili k večnemu počitku veleglednega župljana iz Drbetine Alojza Druzovič. Iskal je zdravje v mariborski bolnišnici; ko pa ga je avto Rdečega križa v ponedeljek zvečer pripeljal iz bolnišnice na dom, smo vsi videli na njegovem obrazu zapisano smrt. Komaj 53 let, še poln načrtov za bodočnost, je moral slediti smrti. Bil je dolgoleten cerkveni ključar. Z vso vestnostjo je vršil to svojo častno službo. Dobro misleči Drbetinčani so mu zopet in zopet poverili čast občinskega odbornika. Njegova vernost je prišla lepo do izraza, da je, kakor v občini, tako tudi v vsem javnem življenju zastopal naša krščanska načela. Koliko spoštovanje je užival, je bil najboljši dokaz to, da je bila bolniška soba v tednu pred smrtjo vedno polna obiskov. Njegov pogreb je pa še bolj izpričal spoštovanje vse

Pri ljudeh višje starosti, ki trpe na nerednem čiščenju, nudi pogosto naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita skozi osem dni dnevno po 3—4 kozarce, zaželjeno odprtje in s tem trajno polajšanje. Zahtevajte povsod »Franz-Josefovo« vodo. (Ogl. reg. S. br. 30.474/35.) 1138

župnije do pokojnega. Dobri Bog naj tolaži osirotelo družino, pokojnemu pa podeli večni mir in plačilo za njegova dobra dela!

Cirkovce-Mihovce. Dne 7. januarja je mirno v Gospodu zaspala bivša posestnica Gera Dolenc. Prav na isti dan pred 15 leti se je preselil v večnost njen mož Anton. Bila je zelo priljubljena, kar je dokazal njen pogreb. Pri hiši žalosti se je poslovil od rajne g. Mešicek Zvonko, pri grobu pa je orisal rajnično življenje g. zlatomašnik Ivan Mlakar. — Namesto venca na grob rajne je daroval g. Mešicek 100 din za sveče sv. Antona v Mihovcah. Bog povrni in sv. Anton! — Rajni naj sveti večna luč, žalujočim pa naše sožalje!

Ponikva ob juž. žel. Dne 14. januarja smo imeli pogreb, kakršnega Ponikva še ni videla. V slovesnem sprevedu smo spremljali h grobu tri mrliče: Petra Hlastec, Ano Mlakar in Marijo Smodej. Zbrana je bila do malega vsa župnija. Udeleženci so deloma tiho ihteli, deloma glasno jokali. Predvsem so žalovali za organistom Petrom Hlastec, ki je bil izredno priljubljen pri vseh župljanih. Zapustil nas je po 27 letnem zvestem službovanju v najlepši moški dobi 47 let. Težko smo se ločili tudi od blage Goleževe mame Ane Mlakar, roj. Slomšek, pranečakinje služabnika božjega A. M. Slomška. Marija Smodej pa je bila najstarejša Ponikovljanka. Od 20. novembra 1938 je bila v devetdesetem letu. Svojcem teh rajnih naše sožalje — rajnim pa večni mir in pokoj!

Polje ob Sotli. Po večletnem bolehanju ter hudem trpljenju zadnjih dni svoje bolezni je Vsemogočni sklenil, da je dovolj trpljenja na tej zemlji. Požeg vemu očetu, kateremu je velel se preseliti k Njemu, ki ga je v življenju ljubil. Pokojni je bil mož kremenitega značaja, prava krščanska korenina, vmes tudi prijetno šaljive narave, posebno pa ga je dičila njegova dobrohotnost in poštenost, tako da so ga daleč naokoli ljubili in spoštovali, kar se je pokazalo pri tako obilnem spremstvu na božjo njivo. Njegova dobra dela in lepe lastnosti je ob odprtem grobu stavil vsem pred oči g. župnik Kociper Rudolf v tako izrazitem dokazu, da ga ni bilo ob primeru očesa, ki bi se iz njega ne potočila solza, ki ne bi potrdila istinitosti izvajanja. Nesed istega gospoda. Pokojnik je bil eden izmed ustanoviteljev gasilske čete

v Polju ob Sotli, za kar mu je sedanja četa izkazala pri pogrebu poslednjo zemeljsko čast. Cerkevni pevski moški zbor mu je pod vodstvom novega organista g. Kropušeka Ivana pel od hiše žalosti »Usmili se me, Bog«, na pokopališču pa mu je zapel še večno lepo »Blagor mu«. Pokojni-

ku dodeli Vsemogočni sveti raj, ženi-vdovi, sorodnikom, posebno žalostnim sinovom pa naše sožalje! — Dne 17. januarja je po kratkem zemeljskem življenju vzel Bog med angele sinčka našega g. župana Avgusta Dobravca. Staršem v tolažbo naše sožalje!

Društvene vesti

Slivnica pri Mariboru. Kaj še v Slivnici delamo? Imanò sestanke fantovskega in dekliškega odseka, včasih tudi kaj igramo. Žal naše društvo nima svojega odra, pa bo v tem oziru poskrbljeno, da bodo možni večkrat dramatični nastopi. Sicer moramo biti zaenkrat bolj skromni pri našem teatru, toda upamo, da bo enkrat bolje, ko se bomo mogli bolj razmahniti. Potreben nam je društveni dom, kjer bo dobila mladina umsko in srčno izobrazbo.

Hajdina. Dramatični odsek gasilske čete pride v nedeljo, 29. januarja, ob 15 v Društvenem domu zanimivo igro »Voda«. Vljudno vabljeni prijatelji in tovariši!

Sv. Lenart v Slov. goricah. Dne 29. januarja bo po večernicah vpriporilo domače prosvetno društvo »Zarja« pretresljivo ljudsko igro »Igra življenja«. Pridite!

Sv. Miklavž pri Ormožu. »Bralno društvo« priredi na svečnico, 2. februarja, ob 15 dve veseloigri, in sicer »Fejst fant« in »Laži-zdravnika«. Prijatelji, vabljeni!

Središče ob Dravi. »Ljudski oder« uprizori v nedeljo, 29. januarja, v društvenem domu nadvse zabavno komedijo v treh dejanjih »Butalci«. Sodeluje 34 ljudi. Začetek ob 19. Pridite!

Slov. Bistrica. Prosvetno društvo ima v nedeljo, 29. januarja, ob 15.30 v Slomškovem domu redni letni občni zbor z volitvijo novega odbora. Udeležba je za vse člane obvezna!

Ljubno ob Savinji. Prosvetno društvo uprizori v soboto, 28. januarja, in v nedeljo, 29. januarja, ob 14.30 v »Našem domu« tridejansko veselo igro »Postržek«. Kdor se hoče od srca nasmejati, naj ne zamudi te igre! Prijatelji katoliške prosvete vljudno vabljeni!

Dopisi

Prevalje. Dne 9. februarja bo pri Rozmanu v Prevaljah tečaj s filmskim predavanjem o pridevanju krompirja. Vsi, ki se zanimajo za kmetijsko napredno stroko, vljudno vabljeni!

Sv. Vid nad Valdekom. Sneg je izginil s hribov in dolin, strašen veter, ki nas je zadnji teden tako vznemirjal in strašil, da smo se bali za strehe, po sobah pa smo imeli polno dima kakor v dimnici ali sušilnici za meso, je polagoma spet potihnil in pojavilo se je, hvala Bogu, mirno in toplo vreme kakor v zgodnji pomladi. Kakor silni vihar v zadnjem tednu, so se pomirili pri nas tudi politični duhovi, ki so se cepili pri volitvah v dva tabora. Človek bi mislil, da smo v hribih samo zaplankani ljudje, a ni tako. Tudi v hribih se najdejo talenti. Ali kdo dvomi? En tak talent je pri nas posestnik Franc Tisnikar, p. d. Karel, ki se peča tudi s kovaštvom. Iznašel je »perpetuum mobile«, to je stroj na zračni pritisk, oziroma pogon, ki bo tako napravljen, da bo gnil vitel (gepel), slamoreznico ali pa mlatilnico. Že

dve leti dela in se trudi na tem izumu, ki mu obeta kot patent — če se mu popolnoma posreči — visoko vsoto nagrade.

Sv. Križ nad Mariborom. V nedeljo, 15. januarja, je priredilo upraviteljstvo ljudske šole pri nas na skrajni severni meji vsakoletno običajno božičnico z obdaritvijo revnih šolskih otrok. Po kratkem primernem nagovoru g. šolskega upravitelja v navzočnosti vsega učiteljstva je bilo 98 revnih šolskih otrok obdarovanih z obutvijo, obleko, perilom in raznimi pleteninami. Vsega skupaj se je razdelilo med revno deco raznega blaga v skupni vrednosti nekaj tisočakov. Upraviteljstvo šole izreka tem potom v imenu naše obmejne šolske mladine in njih staršev najlepšo zahvalo vsem dobrotnikom in podpornikom te dobrodelne akcije.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Dne 29. januarja ob treh bo v samostanski dvorani letni občni zbor čebelarke podružnice. Pridite vsi čebelarji, člani in nečlani ter še prijatelji čebel!

Zrkovce pri Mariboru. Zlobna roka je po dveh letih strašnega požara pri gospe Šel dne 18. januarja zanetila ogenj, ko je zažgala kopico slame Antona Šlambergerja, kmeta v Zrkovcah. Ne-

Belgijski kralj Leopold III. bo imel ob priliki otvoritve njujorske svetovne razstave iz Bruslja 26. februarja nagovor po radiu, katerega bodo prenašale vse ameriške radiopostaje

Predsednik Združenih držav Severne Amerike Roosevelt govori v kongresu ali parlamentu v Washingtonu.

Dr. Avgustin Vološin, predsednik avtonomne vlade Karpatske Ukrajine

varnost je bila velika radi sosednih objektov. Domači gasilci so prvi žar ognja takoj opazili ter takoj stopili v akcijo. Posrečilo se jim je ogenj omejiti ter odstraniti nevarnost za Zrkovce. Bogu se imamo zahvaliti, da ni prišlo do katastrofe za nas, ker je prav takrat vihral silen veter.

Vurberg pri Ptuju. V nedeljo, 15. januarja, je bil primariju sanatorija Ruskega rdečega križa na Vurbergu, šefu protituberkuloznega dispanzerja v Ptuju ter predsedniku krajevne Protituberkulozne lige na Vurbergu g. dr. Boleslavu Okolo-Kulaku na slovesen način izročena red sv. Save III. razreda. S tem visokim redom je bil g. primarij za velike zasluge na humanitarnem polju odlikovan 6. septembra 1938. Svečanostni akt je izvršil ptujski okrajni načelnik kot zastopnik najvišje oblasti g. dr. Vidic v slavnostni dvorani sanatorija na Vurbergu. Tej svečani izročitvi so prisostvovali zastopniki vseh javnih humanitarnih ustanov iz Ptuja in Vurberga ter cerkveni dostojanstveniki. Vsi zastopniki so v svojih govorih in častitkah poudarjali velike odlikovančeve zasluge in vrline, njegovo požrtvovalnost pri izvrševanju zdravniške službe, neumorno aktivno delovanje pri vseh karitativnih društvih, njegov globoki socialni čut, skrb za jetične bolnike ter njegove organizatorične zmožnosti. V enaki meri so vsi govorniki poudarjali njegovo skromnost in ga priznavali kot odličnega zdravnika, neumornega tolažnika vseh bednih in človeka, ki ima vedno odprto srce do svojega bolnega sobrata. K vsem tem častitkam se pridružujemo vsi Vurberžani z iskreno željo, naj mu bo to odlikovanje vsaj skromno priznanje za njegovo človekoljubno delo, ki ga opravlja med njimi že polnih 15 let.

Verzej. Marijanišče v Verzeju praznuje slovesni praznik sv. Janeza Boska v nedeljo, 5. februarja. Ob 10 bo slavnostni govor, ki ga bo imel g. prof. Jože Meze, salezijanec, nato bo slovesna sv. maša. Ob 14 bo shod sotrudništva, nato pa ob 15 slavnostna akademija v proslavo sv. Janeza Boska v dvorani Marijanišča. Vljudno vabimo vse sotrudnike in sotrudnice ter vse prijatelje salezijanskega vzgojnega dela.

Polensak pri Ptuju. Močan jug, ki je razsajal zadnji teden, je napravil veliko škodo tudi pri nas. Ruval je drevesa, trgjal slamnate strehe. Posestniku štebih Antonu v Polencih je pa kar odnesel vso streho z ogrodjem vred z gospodarskega poslopja ter trpi radi tega posestnik občutno škodo. — V letu 1938 je pri nas zagledalo luč

S posebnimi železnimi drogovi iščejo reševalne odprave od snežnih plazov zasute smučarske žrtve

sveta 40 novih župljanov, in to 20 dečkov in 20 deklic. V večnost se je preselilo 32 oseb, 20 žensk in 12 moških. V zakon je stopilo šest parov. — Pri državnozbornih volitvah smo Polensani temeljito pomeli z mačkovci. Izmed 329 volilcev je volilo 251, in to 248 JRZ in samo trije so zamjavkali.

Dr. Funk, nemški gospodarski minister, je imenovan od Hitlerja za predsednika nemške državne banke

Največji hotel vseh udobnosti so otvorili v Toronto v Kanadi v Sev. Ameriki

Sv. Barbara v Haložah. Tukajšnja podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva je imela deseti redni občni zbor z lepo udeležbo. Nameravano predavanje na občnem zboru je moralo izostati radi boleznih predavatelja in bo pozneje, kar bo oznanjeno pri cerkvi. Občni zbor je potekel v le-

Angleški farmer je iznašel način gojitve zelenega žita v zimi s pomočjo električnega toka. Med setvijo in košnjo preteče samo devet dni. Na ta način pridelano zimsko žito krmijo kravam-mlekaricam

Angleški detektivi preiskujejo v Londonu kraj, kjer je eksplodirala na tajinstven način bomba.

peru soglasnem odobravanju poročil tajnika, blagajnika in še enega odbornika. Glavno delo odbora je bila postavitev poslopja za moderno brezdimno sadno sušilnico sistema Wetz-Podgoršek. Letos ima odbor načrt do delo dokončati in postaviti kurišče in peč, nato vse notranje in zunanje delo stavbe dovršiti, ako Bog da. Člani so izvolili zopet stari odbor, ki naj započeto delo tudi konča. Občni zbor je sprejel tudi predlog, da se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu redni mesečni sestanki s predavanjem. Prvi tak sestanek in predavanje bo v šoli po rani sv. maši, ko ozdravi obljubljeni predavatelj, upravnik tukajšnje banovinske trsnice in drevesnice g. Emeran Stoklas. Potem pa redno, kakor je povedano.

Sv. Barbara v Halozah. Po naših krajih in po vseh Halozah je divjal vihar s tako silo, da ni ostala cela niti ena slamnata streha. Velikansko škodo imajo ljudje; pa tudi opeko je odnašalo raz streh. Popraviti se sicer vse da, samo denarja ni za slamo, opeko in krovca. Snega nimamo nič. Vinogradniki so že začeli z delom v vinogradih. Vina se še povsod dobi po zmernih cenah in ga vsak dan v tovarnih avtih odvažajo kupci. Tudi Vinarska zadruga je začela nakupovati.

Poljčane. Odbor krajevne KZ vabi članstvo in tudi druge, ki se zanimajo, na kmetijsko-strokovni tečaj (II. del), ki bo v ponedeljek, 30. ja-

nuarja, od 8 do 12 v prosvetni dvorani. Predavatelj iz Maribora in Slov. Bistrice. Tudi iz sosednjih občin vabljeni in dobrodošli!

Loška gora-Zreče. Na sedmini Antona Padežnik se je nabralo za dijaško semenišče v Mariboru 58 din. Bog plačaj!

Ponikva ob juž. žel. Namesto venca na grob pokojnemu organistu Petru Hlastecu je daroval g. Jakob Trbovc 100 din za »Slomšekov dom«. Bog plačaj!

Sv. Miklavž nad Laškim. Na praznik sv. Treh kraljev je priredila naša šola s pomočjo dobrotnikov božičnico, ki je zelo lepo uspela. Ta prireditve se je vršila sedaj že drugo leto. Zaslugo imata predvsem gđna upraviteljica Bende in predsednik krajevnega šolskega odbora g. Jelenc, ki sta vso prireditve organizirala in nabirala darove. Izmed darovalcev omenjamo predvsem izdatno podporo kr. banske uprave in obe tekstilni tovarni v Laškem, ki sta darovali v blagu za obleko. Bodi vsem izrečena zahvala! — Naše občinske ceste so v minulem letu tudi začeli popravljati. Predvsem cesta prvega reda od Rimskih toplic čez Brstovnico—Lože—Vodiško k Sv. Miklavžu. Popravljen je tudi cesta Selo—Brodnice. Najbolj je potrebna popravila cesta iz Rimskih toplic čez Poučeno v Zabrež. Naj občinski odbor tej cesti posveti vso pozornost, ker je potreba res zelo velika.

Poslednje vesti

Politično iz naše države

Italijanski zunanji minister se vrnil zadovoljen iz Jugoslavije v Rim. Italijanski zunanji minister grof Ciano je bil tri dni gost dr. Stojadinoviča v Belju, kjer sta imela politične razgovore. Zadnje nedeljo je prebil visoki gost v Beogradu. V naši prestolici se je poklonil grof knezu namestniku Pavlu, kateri ga je povabil na lov v kraljevem lovišču v Petrovčiču. Po lovu je spregel knez Pavle grofa Ciana in dr. Stojadinoviča, da sta mu poročala o njunem beljskem razgovoru. Popoldne v nedeljo je Ciano osebno otvoril v Beogradu razstavo italijanske knjige. Razstava bo prepeljana v Zagreb in bo na vpogled deset dni tudi v Ljubljani. V naši prestolici si je italijanski gost ogledal Dom JRZ. Ob tej priliki so ga pozdravili oddelki mladine JRZ v uniformah. Grof Ciano se je zahvalil s posebnim govorom za lep sprejem v JRZ Domu. V nedeljo zvečer je bila pri knezu namestniku slovesna večerja, katere so se udeležili vsi člani Cianovega spremitva, predsednik vlade dr. Stojadinovič, predsednik senata dr. Anton Korošec in drugi odličniki. Kmalu po polnoči na ponedeljek je zapustil grof Ciano Beograd v posebni vlaku, ki je bil stavljen njemu in spremitvu na razpolago od naše vlade. Na kolodvoru se je poslovil od Ciana in spremitva dr. Stojadinovič. Posebni vlak je prispel v Ljubljano ob četrtno na enajst v ponedeljek predpoldne. Ob pristanku vlaka je povabil grof Ciano g. bana dr. Natlačena v svoj salonski voz do državne meje na Rakeku. Naša obmejna postaja je bila ob prihodu posebnega vlaka vsa v zastavah in so pričakali na kolodvoru predstavnika Italije zastopniki naše oblasti. Pri slovesu od bana in naših častnikarjev je izjavil grof Ciano med drugim: »Zelo zadovoljen odhajam s svojega štiri dnevnega obiska v Jugoslaviji.«

Domače novice

Visoka imenovanja. Sv. oče Pij XI. je imenoval s posebnim pismom našega g. stolnega prošta dr. M. Vraberja za apostolskega protonotarja in g. dr. Fr. Cukalo, stolnega dekana, za svojega hišnega prelata. Za monsignora je bil imenovan g. Ivan Gorišek, duhovni svetnik in župnik na Zg. Ponikvi pri žalcu, K zasluženim imenovanjem naše iskrene častitke!

75 letni jubilej. V Središču ob Dravi je praznoval te dni 75 letni jubilej g. Anton Kosi, upokojeni šolski ravnatelj in posestnik. Jubilar je povsem čil ter zdrav in ima trdno upanje, da bo dočkal še razne jubileje. G. ravnatelju častita k 75 letnici »Slov. gospodar« in se mu zahvaljuje za dolgoletno sotrudištvo z gospodarskimi članki, novicami, navseti in s pravljičami za otroke.

Velika sreča v nesreči. Med postajama Ozalj in Kamenje pri Karlovcu tik postajališča Zaluka

se je zgodila v nedeljo zjutraj huda železniška nesreča, ki nekako čudežno ni zahtevala nobene človeške žrtve. Vlak je odpeljal v noči iz Ozalja proti Ljubljani. Med vožnjo je na omenjenem kraju zavozil v ogromen plaz zemlje in kamenja, ki se je sprožil na progo malo pred prihodom vlaka. Lokomotiva se je zarila v naplaženo zemljo 30—40 m in je iztirila z vsemi vagoni vred. Nič hudega se ni zgodilo nobenemu potniku in ne vlakospremnemu osebju. Škoda je le velikega materialnega značaja. Promet z Ljubljano se je vršil s prestopanjem. Takoj po nesreči sta pribzela na pomoč pomožna vlaka iz Karlovca in Novega mesta. Očiščevalna dela so bila zelo težavna.

Zopet poživljeni tečaji za sadjarske pomočnike. Letos bodo na banovinskih kmetijskih šolah 14 dnevni tečaji za sadjarske pomočnike, kakor so se že vršili do leta 1932. Tečaji bodo: od 12. do 20. aprila, od 12. do 14. junija in od 25. do 30. septembra. Udeleženci dobijo hrano in stanovanje na zavodih brezplačno. Ob zaključku tečaja delajo praktični izpit in prejmejo spričevalo, ki jih usposablja, da morejo opravljati razna sadjarska dela pri lastnikih sadnih vrtov, odnosno voditi sadne sušilnice, za kar dobijo primerno nagrado. Prosilci morajo biti najmanj 18 let stari. Prošnje vlagajo po okrajih na kmetijske zavode, kakor sledi: prosilci iz okrajev Brežice, Laško, Celje, Gornji grad, Slovenjgradec, Šmarje pri Jelšah na kmetijsko šolo v Sv. Juriju ob juž. žel.; prosilci iz okrajev Maribor levi in desni breg, Dravograd in Ptuj na banovinsko vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru; prosilci iz okrajev Murska Sobota, Ljutomer in Lendava pa na banovinsko kmetijsko šolo v Rakičanu. Prošnje je vlagati do 28. februarja 1939 na ravnateljstva navedenih kmetijskih šol. Pravilno kolkovani prošnji (banovinski kolek za 10 din) se priloži: krstni list, domovnica, spričevalo o nravnosti in šolsko spričevalo.

Smrtna žrtev izzivanja. Jože Kodrič iz Jurovščaka v župniji Sv. Andraž v Halozah se je pred kratkim vrnil iz zapora, kjer je predsedal daljšo kazen. Zadnje roboto zvečer je prišel pijan k posestniku Janezu Mlakarju v Vareji. Tamkaj je izzival ter grozil s sekiro, s katero je razbijal po vratih. Pred podivjancem so se domači zaklenili v hišo, ker gospodarja ni bilo doma. Ko se je vrnil stari Mlakar, je prišlo s Kodričem do prepira, v katerem je Kodrič vrgel Mlakarja. V tem trenutku je priskočil ogroženemu očetu na pomoč 22 letni sin Franc in je udaril s kolom Kodriča trikrat po glavi. Udarci so bili tako siloviti, da so naložili Kodriča s prebito lobanjo na voz, da bi ga prepeljali v ptujsko bolnišnico, a je umrl med prevozom. Zapušča ženo in dva nepremrkljena otroka.

V Ptuj bodo na Svečnico trgovine odprte od pol osmih do enajstih.

Prestavitev sejma. Občina Dobrna pri Celju je prestavila sejem v ponedeljek po Svečnici na cvetno sredo. Ako je na ta dan praznik, se vrši sejem naslednji dan.

Iz naših društev

Šmarje pri Jelšah. Zadnjič smo poročali, da bomo v nedeljo igrali »Dva para se ženita«. Ker pa knjige nismo pravočasno dobili, bomo namesto te komedije uprizorili v nedeljo, 29. januarja, po večernicah v Katoliškem domu prav tako veselo in burkasto igro »Babilon«. Pridite, nasmejali se boste!

Kapela pri Slatini Račencih. Bralno društvo ima v nedeljo, 29. januarja, po večernicah v šoli redni letni občni zbor, ki je obvezen za vse člane Bralnega društva, fantovskega odseka in dekliškega krožka.

Črešnjevci pri Slov. Bistrici. Dekleta našega dekliškega krožka priredijo pod pokroviteljstvom Prosvetnega društva na Svečnico popoldne v Slomšekovem domu lepo in poučno igro v štirih dejanjih: »Madona v gozdu.« Pridite vsi, da vidite, kako se maščuje nepravna ljubezen matere do svojih otrok. Na svidenje kličejo naša dekleta posebno materam.

Žiče pri Konjicah. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, 29. januarja, ob treh popoldne v društvenem domu veliko igro »Izpod Golice«. Pridite!

Polzela. Na Svečnico priredi tukajšnji dekliški krožek dve lepi igri: »Cita« in »Pri gospod«. Začetek točno ob 15. Pridite!

Kostrivnica. Naš fantovski odsek vprizori v nedeljo, 29. januarja ob treh popoldne v gasilskem domu za zaključek božične dobe Vombegarjevo božično dramo »Vrnitev«. Na svidenje!

Naši rajni

Grušova pri Sv. Petru pri Mariboru. V enem tednu smo se Grušovčani poslovili kar od dveh svojih sovaščank. V ponedeljek, 16. januarja, smo posodili pot k zemljskemu počitku v mariborski bolnišnici umrli 26 letni Mariji Lipovec, ženi viničarja. Rajna je skrbela, da je vsak teden pritom v hišo »Slov. gospodar«. — V četrtek, 19. januarja, smo pa spremili k zadnjemu spanju eno izmed najstarejših župljan, 96 letno Julijano Kramberger, bivšo viničarko, ki je živel na stara leta pri svojem sinu v Grušovi. Rajna je bila še Slomškova birmanka. — Naj počivata rajnici v miru, žalujočim naše sožalje!

Bemšnik. Turobno so doneli glasovi zvonov v naši fari in oznanjali bolešno novico, da je obiskala našo faro bela žena — smrt. Vsak faran se z žalostnim srcem spominja Koležnikove družine, v kateri si je smrt zopet izbrala v svoji žrtvi tretjega sina — Pepija Koležnik. Zavratna bolezen jetika ga je zasledovala že v gimnaziji, kjer je moral radi boleznin in sredi najboljših uspehov zapustiti peti razred realne gimnazije v Mariboru nedovršena. Odsel je na Vurberg v zdravilišče, od koder se je vrnil na videz zdrav in poln novih moči. Komaj v 20. letu starosti pa je zapustil drage svoje dne 9. januarja. Bil je plemenitega značaja, miren in ponižen kot spomladanska vijolica in radi tega tudi priljubljen tovariš bodisi mladeniča ali starčka. To je najprej pokazal njegov pogreb, na katerem se je zbralo mlado in staro iz domače in sosednjih župnij, očesa so se rosila ob grobu, ko so mu pevci zapeli »Vigred se povrne« v slovo. Staremu g. Koležniku, čigar največje upanje in pomoč je bil njegov nenadomestljivi sin Pepi, kakor ostali družini naše sožalje — rajnemu Pepiju pa naj sveti večna luč!

Sv. Rupert nad Laškim. Kar na novega leta je pri nas začela smrt svoje usodepolno delo: na Mrzli planini je ta dan zatisnila svoje trudne oči gospodinja Julijana Jelenc, p. d. Godčeva. Bila je vrla gospodinja, skrbna mati in najboljša žena. Še na smrtni postelji jo je skrbelo, da bi otroci ostali zvesti Bogu in svoji domovini. Počivaj v miru, dobra mati! — Dne 10. januarja je nanagloma preminul mladenič Mihael Graduš, p. d. Meršetov. Komaj 20 let mu je bilo, bil je potrjen k vojakom. Zdrav in čvrst v svojih cvetoči mladosti pač ni mislil, da bo moral tako zgodaj in tako nenadoma leči v grob. Pa je bil pripravljen: kot zgleđen Marijin družbenik in vrh ud fantovskega odseka je gotovo brez strahu stopil pred božjega Sodnika. — Rajna naj počivata v miru, žalujočim pa naše sožalje!

Dopisi

Žiče. Naša krajevna KZ bo priredila 30. januarja poldnevni kmetijsko-zadružni tečaj, na katerega ste vljudno vabljeni predvsem domačini. Gospodarji in gospodinje, pa tudi mladina, fantje in dekleta, ne smete manjkati!

Kmečka trgovina

Gospodarska odvisnost

Naše gospodarstvo se je znašlo med avtarkičnim (Nemčija, Italija) in svobodnim gospodarstvom (zapadna Evropa, Amerika). Če krenemo v avtarkično smer, bomo postali del gospodarstva na velikem prostoru, radi česar bi polagoma prišli tudi pod političen in kulturni vpliv avtarkičnih gospodarstev. Kot obmorska država pa se lahko temu izognemo ter v isti meri trgujemo z enim ali pa drugim sistemom svetovnega gospodarstva. Naravna posledica te naše obmorske poti je, da lahko držimo svoj ponos v pravih mejah, lahko odklonimo nasilnost, ni se nam treba klanjati sili enega kot drugega, kajti v morju je naša nesporna moralna sila. Ko bi ne imeli morja, bi brez nadaljnega padli v gospodarsko odvisnost (kot n. pr. Češko-Slovaška in Madžarska) velikih avtarkij. Avtarkično gospodarstvo smatra vse za svojo last, poedincu ne privošči ničesar, s svojo zverženo moralno zbeiga narod in mu vcepi prepričanje, da je tako edino prav. Le moralno in kulturno visoko stoječi narod je zmožen, da se temu upre in da brzda sam sebe. Z ozirom na to je edino pravilno, da stojimo na sredi, kajti to možnost nam nudi narava in najbolj nepravilno bi ravnal tisti, ki bi se tega ne držal.

Cene goveje živine

Volj. V Ptujju so bili povprečno od 3.60 do 4.75, v Brežicah od 4.50 do 5.50 din, v Šmarju pri Jelšah od 4 do 5 din, na Planini pri Sevnici od 4.75 do 5.50 din, v Kranju na Gorenjskem od 5 do 5.75 din, v Šmartnem pri Litiji od 4.75 do 5.50 din.

Biki. V Ptujju od 3.50 do 4.50 din, v Lendavi od 4 do 4.50 din, na Planini pa po 5 din kg.

Krave. V Ptujju so bile povprečno po 3—4 din, v Brežicah 3.50—4.50 din, v Šmarju pri Jelšah 3—4 din kg. Isto ceno so imele na sejmu na Planini pri Sevnici in v Šmartnem pri Litiji. Cenejšje so bile na sejmu v Lendavi, kjer so se prodajale povprečno od 2.50 do 3 din kg. Najvišje ceno so imele krave na sejmu v Kranju na Gorenjskem, kjer so se prodajale po 5 do 5.50 din kg žive vage.

Telice in mladi junčki so se prodajali na sejmih v Ptujju, Brežicah, v Šmarju pri Jelšah in na Planini pri Sevnici povprečno po 4 do 5.50 din kg žive vage. Nad 5.50 din kg se telice niso prodajale niti v Kranju, vendar tam cena teh ni šla na 4 din kot po drugih sejmih.

Teleta so se prodajala v Ptujju in Brežicah od 5 do 5.50 din kg, v Šmarju pri Jelšah 5—6 din, v Lendavi 6—7 din, v Kranju na Gorenjskem so pa dosegla celo 8 din kg žive vage.

Svinje

Plemenske. V Mariboru so se prodajali mladi prašiči 5—6 tednov stari po 85—110 din komad, 7—9 tednov stari po 115—130 din komad, 3—4 mesece stari 270—340 din komad, 5—7 mesecev 340—460 din komad, 8—10 mesecev 480—700 din, 1 leto stare svinje pa po 800—1000 din komad. V Ptujju so se prodajali 6—12 tednov stari prašci po 90 do 200 din komad. V Kranju so pa bili 7—8 tednov stari pujski po 180 do 290 din komad.

Debele svinje so bile v Ptujju 8 do 8.50 din, v Brežicah 9 din, v Šmarju pri Jelšah 10 din in prav toliko tudi v Kranju.

Pršutarji so se prodajali v Ptujju, Mariboru in v Brežicah povprečno po 7—8 din kg, v Šmarju pri Jelšah in v Kranju pa po 8.50 do 9.50 din kg žive vage.

Konji

so se v Ptujju prodajali od 700 do 6000 din komad, žrebeta pa po 1200 do 2500 din komad.

Meso

Govedina je bila povsod povprečno od 8 do 12 din kg.

Svinjina se je prodajala v Mariboru po 12 din, v Brežicah po 16 din, v Šmarju pri Jelšah po 14 din in v Kranju po 16 din kg.

Slanina je bila v Mariboru po 16 din, v Šmarju pri Jelšah in v Brežicah od 15 do 16 din, v Kranju pa po 17 din kg.

Svinjska mast se je prodajala povprečno od 18 do 20 din kg.

Med

je bil v Brežicah po 16 din kg, v Šmarju pri Jelšah po 18 do 20 din, v Lendavi 17 din in v Kranju na Gorenjskem po 22 do 24 din kg.

Kože in volna

Goveje kože so bile v Mariboru po 9 din, v Brežicah po 8 din, v Šmarju pri Jelšah po 10 din, v Kranju po 9 do 12 din kg.

Telečje v Mariboru po 11 din, v Brežicah 12, prav toliko v Lendavi, Šmarju pri Jelšah in v Kranju.

Svinjske v Mariboru 8 din, v Brežicah 5 din, v Šmarju 6 din, v Kranju 8 din kg.

Neoprana volna je bila v Šmarju pri Jelšah 15 din kg, v Kranju 24 do 26 din, oprana pa v Šmarju 30 din, v Kranju pa 34 do 36 din kg.

Vino

Lani smo iz Slovenije izvozili naslednje množine vina: v Nemčijo 770.314 litrov, v Češkoslovaško 16.107 litrov, v Holandijo 1323 litrov, v Bolgarijo 72 litrov, na Poljsko 3409 litrov.

Zadnje čase se je pri vinogradnikih v šmarškem okraju plačevalo navadno mešano vino po 3 do 4.50 din liter, finejše vino pa po 5—6 din.

V brežiškem okraju so se plačevala navadna vina po 5 din, finejša pa po 7 din liter. Po isti ceni se prodaja vino v okolici Ljutomera in Maribora. V okolici Maribora so boljše ceno dosegla kvalitetna vina, ki so se kupovala pri vinogradnikih po 10 din liter.

Krna

Seno je bilo po 0.70 do največ 1 din kg, prav toliko otava. Slama se je prodajala od 0.40 do 0.60 din, lucerna pa v Kranju po 1.90 din kg.

Žito

Pri vagonških pošiljkah se je prodajala pšenica po 160—162 din, koruza 106—116 din, ječmen 155—157 din, oves 170—172 din, rž 145—147 din, ajda 125—130 din 100 kg. — Fižol se je prodajal od 2 do 3 din, krompir pa po 0.75—1 din kg.

Les

Smrekovi in jelkini hloidi 130—170 din kubik, brzojavni drogovi 120—160 din kubik, bukovi hloidi od 30 cm naprej 90—130 din, hrastovi 200

Razgovori z našimi naročniki

Kako doseči zaščito za dolg iz leta 1928. N. J. 10. Leta 1928 ste si izposodili 18.000 din proti 10% obrestim. Te visoke obresti ste plačevali do leta 1933, nato dve leti po 8%, nadaljnje pa še dolgujete. Upnika, ki je zasebnik, ste prosili za popust dolga, pa je bil pripravljen le k delnemu popustu in še to pod pogojem, da bi takoj plačali. Vprašate, kaj naj storite, da dosežete zaščito, zlasti, ker ste slišali, da baje februarja 1939 »zaščita mine«. — Ker gre za dolg pri zasebniku, Vam pritiče zaščita, zlasti ko pravite, da ste v slabšem premoženjskem položaju kakor upnik, odnosno upnikova dediča. Niste dolžni ničesar plačati, preden upnikova dediča ne izstavi nove zadolžnice o znižanem dolgu. Glavnica se ima znižati za 50%, na obrestih pa ste dolžni plačati od 23. novembra 1933 do 26. septembra 1936 le 1%, od 27. septembra 1936 naprej pa le 3%. V kolikor ste v tem času plačali višje obresti, se Vam ta znesek vpiše v dobro. Ko boste dobili novo zadolžnico, boste morali plačati dotlej v plačilo zapadle anuitete. Deslej so zapadle v plačilo prve tri anuitete. Nadaljnje boste morali plačati vsakega 1. novembra, in sicer skupno 12. Februarja letos zaščita še ne mine.

Zopetni vstop v orožniško službo po ozdravitvi. R. J. Za ponovni sprejem lahko zaprosite potem najbližje orožniške postaje, kjer boste dobili nadaljna navodila. Da-li boste sprejeti, Vam ne moremo z gotovostjo povedati. Čas odpusta Vam pa ne bo vštet v službo. Prošnjo naslovite na poveljstvo orožništva v Beogradu.

Plačilo delavcu za dela, opravljena mesarskemu mojstru. J. I. Vaš brat je bil preko dveh mesecev zaposlen pri mesarskem mojstru dnevno po 16 ur in dobil le 100 din v gotovini. Vprašate, ali in koliko ima pravico zahtevati, zlasti, ko še ni dobil obljubljenih obleke. — Morali bi vedeti, kaka dela je pretežno opravljal Vaš brat. Ako so bila pretežno hlapčevska dela, tedaj ima pravico zahtevati tako plačo, kakor jo v Vašem okolišju dobivajo hlapci enakih sposobnosti in enake pridnosti. Ako pa Vaš brat ni bil hlapec, marveč delavec, tedaj ima pravico zahtevati minimalno meздо, ki znaša v krajih s preko 5000 prebivalcev na uro 2.75 din, v krajih s manj nego 5000 prebivalcev na uro 2.50 din, za delavce izpod 18 let povsod 2.25 din. Za nadurno delo (to je delo preko 10 ur dnevno) sme zahtevati 50% višjo meздо. Ako je bila dogovorjena določena plača, odnosno odmena, sme brat — ako je bil hlapec — zahtevati le to in vse to; ako pa je bil delavec, sme zahtevati

BATERIJE CROATIA

žepne anodne-ogrevače, izdeluje samo domača tvornica

IVAN PASPA I SINOVI
ZAGREB, KOTURAŠKA 69

do 300 din, orehovi hloidi 800—900 din, brestovi 470—510 din, javorjevi 500—600 din, jesenovji 800 do 900 din, lipovi 450—550 din kubik. Železniški hrastovi pragi, dolgi 2.60 in 14×24 cm, 39—48 din komad, bukovi iste mere pa 23—28 din komad. 100 kg bukovih drv 12.50—14.50, hrastovih pa 9.50—11.50 din; 100 kg bukovoga oglja 41—51 din.

Mlečni izdelki

Mleko 1.50—2 din liter, smetana 7.50—10 din, surovo maslo 24 din, čajno 30 din, domači sir 10 din kg. — Jajce komad 0.70—1.75 din.

Zelenjad

Cena zelenjadi je na mariborskem trgu od zadnjega poročila nespremenjena. Edino endivijo in radič so jeli v večji meri prodajati na kilogram, dočim se je prej prodajalo le po komadu, oziroma kupu. Kilogram radiča je stal 10—12 din, kg endivije pa 8—10 din.

Sejmi

Od 25. do 31. januarja bodo sejmi v sledečih krajih: 25. svinjski sejem v Celju, Ptujju, Trbovljah; v Slovenjgradu pa živinski. 27. svinjski v Mariboru. 28. svinjski v Brežicah, Celju in Trbovljah. 31. v Ormožu svinjski, v Mariboru živinski, v Dobovi pa živinski in kramarski.

Predpostavljamo, da se vršijo sejmi le v tem primeru, če ne velja v okraju prepoved sejmov zaradi slinavke in parkljevke.

vzlic drugačnemu dogovoru najmanj to, kar doleča minimalna tarifa, za nadure pa zakoniti 50% povešek. — Sporno je, kar sme brat zahtevati za one tri tedne, ko je bil nekaj vajenec. Obrtni zakon predpisuje pismeno učno pogodbo. Ako taka pogodba ni bila sklenjena in mojster brata zlasti zadevni zahtevi od strani očeta ni hotel nikjer vpisati, odnosno prijaviti kot vajenca, menijo nekateri, da brat sploh ni bil vajenec, marveč navaden delavec in da mu gre plača kot delavcu. Drugi pa menijo z ozirom na okolnost, da upravna oblast izjemoma lahko prizna tudi tako dobo kot vajeniško, odnosno učno, ko dotičnik ni imel pismene učne pogodbe, je pa dejansko bil v uku, da mu gre le plača, odnosno nagrada kot vajencu. Radi sigurnosti se držite raje slednjega mnenja, zlasti ko gre le za tri tedne.

Plačilo stroškov za oskrbo sirote. F. A. Dve leti že oskrbujete siroto, katere glasom ugotovitev sodišča nima sorodnikov, kateri bi jo bili dolžni vzdrževati. Terjali ste pristojno občino na povračilo stroškov, pa jih noče plačati. — Predvsem Vam mora stroške povrniti dotičnik, ki Vam je otroka izročil v oskrbo in obljubil stroške povrniti. Ako takega ni ali pa ničesar nima, mora stroške povrniti občina, kamor je sirota pristojna. Obrnite se na okrajno paštelstvo s prošnjo, da stvar uredi. Če ne bo uspeha, boste pač morali občino tožiti. Ako občina tudi za nadaljnje vzdrževanje ne bo hotela skrbeti, ji kratko malo siroto oddajte, naj sama zanjo skrbi.

Plačilo za poškodbo, prizadejano v silobrana. J. F. A. Dva brata sta Vam v pijanem stanju grozila, da Vas bosta ubila in zavlekla v gnojnico, ako jima ne plačate dolžnega zneska. Zatekli ste se na podstrešje, napadaleca za Vami; ko je eden skozi streho skušal vdreti na podstrešje, ste ga z gnojnimi vilami dregnili v roko. Sedaj Vas toži radi poškodbe. — Imeli ste pravico, da se pred neupravičenim napadom branite. Ako bo sodišče smatralo, da niste prekorčili meje primerne obrambe, ne boste kaznovani, niti niste dolžni plačati napadalcu kake odškodnine (zdravniških stroškov, bolestin i. p.). Ali je bila obramba primerna, ne moremo z gotovostjo presoditi, ker niste omenili teže poškodbe, ali sta imela napadaleca kako orodje, svoje in njune telesne moči. Ako ste meje opravičene obrambe prekorčili, bi bili kaznjivi in bi morali plačati delno odškodnino.

Nakup in prodaja Iesa, nevedoč, da je bil ultra-den. K. V. Vaš sin je kupil od nekega posestni-

škega sina drva, o katerih je prodajalec trdil, da jih je dobil od »graščine« namesto plačila zasluzka. Vaš sin je prodal drva naprej. Orožniki so drva kupcu zaplenili, ker se je dognalo, da jih je prodajalec (posestniški sin) graščini ukradel. — Ne Vaš sin, ne drugi kupec nista zaslužila kazni, ker se jima ne more opravičeno očitati, da sta vedela ali mogla vedeti, da so bila drva ukradena, zlasti ko pravite, da jih je prodajalec moral po dogovoru spraviti na glavno cesto in so tam ležala mesec dni. Kupec bo moral dopustiti, da mu graščina drva odvzame, ker so ostala last graščine. Nista pa dolžna ne on, ne Vaš sin plačati graščini kako odškodnino. Posestniški sin Vam mora povrniti vso škodo (plačano kupnino, odtisli dobiček i. p.), kupec pa od Vas ni upravičen zahtevati drugega nego pravo odškodno, ker niste zagrešili kake očite malomarnosti ob nakupu, odnosno prodaji lesa. — Ker je tudi oče prodajalca trdil, da je njegov sin dobil drva namesto zasluzka, Vam jamči za odškodnino, ako je vedel, da so ukradena.

Zgornji posestnik vozi po spodaj ležečem posestvu. M. J. Svoje dni je bilo gornje in spodnje posestvo v rokah enega lastnika. Sedanjí lastnik zgornjega posestva si lasti pravico voženj po spodnjem, sedaj Vašem posestvu. — Ako prejšnji lastnik ob izročitvi gornjega posestva sedanjemu lastniku ni le temu izgovoril služnostne pravice voženj po spodnjem posestvu, tedaj sedanjemu lastniku ta pravica ne pristoja in bi si jo moral šele priposestvovati, in sicer s 30 letnim javnim izvrševanjem brez prošnje in brez sile. Pri tem ni upravičen všteti v priposestvalno dobo ono dobo, katero je prejšnji (skupni) lastnik vozil po svojem spodnjem posestvu; takrat je šlo za voženje lastnika samega po svojem svetu in ne morda za voženje služnostnega upravičenca. — Razen tega se služnosti ne sme izvrševati v večjem obsegu nego je bila dogovorjena, odnosno priposestvana; torej ne bi smel sedanji lastnik opravljati voženj še tudi v prid na novo dokupljenem posestvu. — Ako gornji posestnik voženj ne bo opustil, odnosno se na kak način z Vami poravnal (morda Vam plača vsakoletno odškodnino), ga boste pač morali tožiti s tako zvano negativno tožbo na opustitev nadaljnjih voženj, odnosno vsaj voženj v večjem obsegu nego je morda zadavna pravica priposestvana. — Groženj, da boste morali vse Vi plačati in da ima gornji posestnik vse odvetnike na svoji strani, se Vam ni treba bati. Sicer pa odvetnika niti ne potrebujete, ko znate sami vse razumljivo navajati.

Alli mora preužitkarica plačati svoje stare dolgove? N. N. Leta 1925 ste se zadolžili. Ko ste pozneje svoje posestvo izročili sinu, navedenega dolga ni prevzel. — Predvsem Vas opozarjamo, da je Vaš sin kot prevzemnik Vašega posestva neposredno obvezan Vašemu upniku za Vaš dolg, v kolikor ne dokaže, da mu ob izročitvi ni bil znan, niti mu ni moral biti znan. Kak nasprotni dogovor med njim in Vami v škodo upnika je

proti upniku brez moči. Potemtakem bo upnik najbrž lahko terjal sina-prevzemnika na plačilo Vašega dolga. Poleg tega sta pa Vi še tudi nadalje odgovorni za svoj dolg in bi ga upnik lahko zoper Vas iztožil (z morebitnimi omejitvami po uredbi o likvidaciji kmetjskih dolgov). — Na vrašanje, v koliko bi upnik smel poseči z izvršbo na Vaše pravice iz preužitka, Vam odgovarjamo, da na te pravice ne bi smel poseči, ako letne koristi in denarju ali v naravi, vstevši v to tudi stanovanje, ne presegajo zneska 3600 din, če so ti prejemki neizogibno potrebni za Vas in člane Vaše rodbine, ki žive z Vami v skupnem hišnem gospodarstvu.

Dedni delež pri zvišani cenilni vrednosti izročene posestva. K. F. Oče štirih otrok je svoje posestvo izročil najmlajšemu, določil vsakemu otroku po 10.000 din, prevzetega dolga je bilo 4000 din, preužitek, ki si ga je oče izgovoril, je bil cenjen na 12.000 din, vse posestvo pa na 56.000 din (v pogodbi). Vi ste dali posestvo ceniti po posebni cenilni komisiji, ki ga je ocenila na 90.000 din, vrednost preužitka pa na 19.000 din; odštevisi 4000 din dolga bi torej ostalo čiste vrednosti 67.000 din. Zakoniti dedni delež bi znašal za vsakega otroka četrtino, to je 17.000 din, nujni dedni delež pa le polovico zakonitega, torej 8500 din. Ker ste dobili že 10.000 din, po gornjem niste prikrajšani pri nujnem dednem deležu in niste upravičeni od prevzemnice še kaj več zahtevati nego že določeni 10.000 din. — Stroške cenitve morate z ozirom na ta uspevek sam trpeti.

Pravica prirežati srečolov. P. F. G. G. Opravljanje loterijskih iger, prirejanje loterij in izdajanje srečk je izključna pravica države. Minister za kmetijstvo more napraviti izjemo in po zaslišanju upravnega odbora državne razredne loterije dovoliti posameznim ustanovam prirejanje loterij in loterijskih iger (tombol itd.) v gospodarske in človekoljubne namene. Prošnjo je vložiti potom pristojnega okrajnega načelstva. Priložen mora biti načrt, po katerem se naj dotična igra izvede. Načrt mora navajati: 1. skupno število loterijskih srečk in ceno posamezne srečke ali skupno število tombolskih kart in ceno posamezne karte ali skupno število igralnih vložkov in znesek posameznih vložkov; 2. število dobitkov in njih skupno tržno vrednost s pripombo, ali so bili dobitki kupljeni ali dobljeni v dar ali pridobljeni kako drugače; 3. dan, ko se vrši, kraj in prostor (lokal), kjer se vrši srečkanje dobitkov. — Zasebniku doslej še ni bilo dovoljeno izdati srečke.

Pogoji za službo policijskega stražnika. R. F. O teh pogojih smo že večkrat pisali. Prošnjo lahko vložite vsak čas, ker jo bodo najbrž obdržali v evidenci. Pri banki upravi v Ljubljani boste bolj težko prišli v doglednem času na vrsto; več uspeha bi imeli s prošnjo na banksko upravo v Zagrebu ali upravo mesta Beograda. Bankska uprava v Ljubljani sprejema kandidate, kadar se pač kako mesto izprazni.

naгло ponoviti. Nobeden ni dobil nagrade. Poskušaj, komur se ljubi! — Gre? Ne?

Da je samoglasnikov petero, je dobro vedela že Lojzkova šola. Že triletna deklica, neka sladka Tončka, je brbrala: »i, u, e, o, a — naša mačka ni doma.« In če jo je Lojzek poprašal: »Kam pa je šla?« — je znala nadaljevati: »V mesto po solk...«

Narodna zgodovina je bila tej šoli zapisana na pokopališču, ki se je iz šole razločno videlo. Vsi otroci so znali, da so tam na svoji pravici dedek in babica, pa tudi mnogo otrok je tam, ker si je Bogec njihove dušice pokljal za svoje angele. Tam bomo še mi nekoč, so vedeli otroci, četudi ni nihče tega hotel glasno povedati. O svoji smrti človek raje molči. Zdrav otrok še posebno.

Iz zemljepisja pa bi otroci Lojzkove šole morali dobiti slabo oceno, ker so vsi poprek trdili, da se sonce pomika, zemlja pa stoji, kar pa ni res. Profesorji trdijo narobe, oni že bolj vedo. Ko je sonce zahajalo za Pohorjem ali bolj pod zimo že za Bočem, so otroci trdili, da gre spat in da je onkraj te planine konec sveta. Če je kdo omenil, da je še Amerika nekje, je Lojzek modro dejal: »Je, seveda je, a pod nami.«

V računstvu je šlo za silo. S tem pa ni rečeno, da Lojzkova šola ni znala, da je zvezdic na nebu milijon in brez števila, ravno tako listja na drevju in trave na zemlji. Tudi za lase je bilo znano, da jih je veliko, veliko, in da nič ne škoduje, če jih sebi ali tovarišu nekaj izpulisi. Temu početju se je uradno reklo: nekoga zakečkati ali za kečko prijeti, kar je seveda surovost. Dvakrat gorje, če te zakečkajo smolnate roke! Kako se je računstvu posvetilo dovolj pažnje, spričuje poziv:

»Štirje dečki, osem pet, da ne lažem, idi štet!«

In so otroci seštevali pete in prste, ušesa in oči, še bolj pa drevesa in grmičje za jarkom proti Brjagi.

V higieno ali zdravoslovje Lojzkova šola ni imela dosti vpogleda, razen morda to, da so se njegovi učenci radi kopali in tudi sončili ter bili zato večinoma vsi zdravi. Le včasih je temu ali onemu po zobeh vrtalo, ker je pohrustal preveč bonbončkov, ali pa se mu je majal kak zobek, da bi dal prostora novemu. V takem primeru je upravitelj Lojzek strogo naročil, kako naj bolnik doma ukrene, da bo šlo vse v redu. Najprej je treba zob še bolj razgibati, nato ga spipati in vreči v zapečnjak z besedami:

»Miš, tu imaš zob.

Jaz ti dam kostenega,

ti pa meni dam železnega!«

Telovadba je v Lojzkovi šoli bila v tem, da so dečki stavili »živi hrast«, hodili po rokah, skakali čez razne ovire in čez jarek, deklice pa so šle »volka« in prešerno letale in se oprijemale vrb, da so se zopet hitreje zasukale in smuknile na drugo stran. To nam je potem dišal obed!

Našim malčkom

Vekoslav Skuhala:

Lojzkova prva šola

Nekaj strašnega so te šole za otroke. Za vse seveda ne. Med temi, ki šole niso nikdar sovražili, spada tudi Lojzek. Že vedno in še vedno. Podatki v naslednjih vrsticah naj veljajo namesto vseh drugih umetnih dokazov glede tega.

Lojzek se je kaj rad sestajal z vaškimi otroki, da so se igrali šolo. Za upravitelja so navadno določili njega, ker je najurnejše sukal svoj jeziček in se repenčil že čisto po gosposko. Vsaj pet ali šest otrok je moralo stikati nosove skupaj, pa je bilo že dovolj, da se je začela igra s šolo.

Šola, ki so jo uprizarjali otroci, je bila pod katero izmed košatih vrb ob jarku, ki se neskončno leno vije od Lojzkove rojstne hiše, da se neopaženo izlije v vaški potok, v Brjago. Bilo je kričanja in vpitja na stote, kakor je pač v navadi po šolskih dvoriščih, ko deca uživa prepotrební odmor. Zbudile so se tudi žabe, ki se sicer le bolj na večer oglašajo. Regljale so po svojih notah, a Lojzku in drugi deci se je dozdevalo, da se jim posmehujejo. Kaka suha veja ali košček zgubane vrbove skorje, kar je pač bilo pri rokah, je moralo zleteti v jarek, da se je žabji zborček zmotil in osramočen utihnil. Šola pa se je mogla v miru nadaljevati.

Predmeti Lojzkove šole pod vrbami so bili najrazličnejši. Skoraj jih je bilo več, ko v pravi šoli. Če kdo noče verjeti, naj pa z lastnimi očmi pogleda v tako domačo šolo, pa bo kmalu ozdravljen! Kajpak, vsaka domača šola ni tako vse-

stranska in vzorna, kakor je bila tista, ki jo je upravljal gospodič Lojzek, to je že res! To je dejstvo, ki ga ne prevrže nobena zgodovina slovenske mladine!

Verouk na Lojzkovi šoli ni bil bogve kaj poglobljen, kakor n. pr. kje na kaki latinski šoli, a prijeten je bil. Saj je pogled na zelene trate in kipeče griče okrog vzbujal čustva v srčcih, kakor jih pobožnejših ne more pričarati nobena knjiga, noben katehet. To so bila čustva občudovanja in stremljenja, naravnost že skoraj čustva popolne bogovdanosti. Le otrok, ki je še ves nedolžen in brez vseh skrbi, jim je zmožen dati prostora v svoji nežni duši. Da v Lojzkovi šoli ni manjkalo molitve, je pač jasno, ko pa je cerkvena bela na bregu tako prisrčno vabila k molitvi. Bolje rečeno, cerkveno zvonjenje, ono je spodbujalo otroke h kratkim, a vročim vzdihom, pa naj je zvonilo mrliču ali za druge prilike. Kdo še ni prepričan, da je lepa otroška molitev nekaj najlepšega na svetu?

Materin jezik pa je Lojzkova šola gojila na ta način, da so se njegovi učenci, z njimi pa tudi oni, zabavali z naštevanjem raznovrstnih ugank, pesmic in pregovorov. Bržčas je po vsej slovenski zemlji n. pr. navada, da se z besedo »kaplane« tako ravna, da se pri naglem izgovorjanju sliši le »planka«. Morali bi se le čuditi, če bi Lojzek in njegova šola ne bila tega znala. Pa je tudi znala. Vsi skupaj so vpili: »Planka, planka, planka.« Še lepše je bilo pri izgovorjanju stavka: Plug pod klopjo, plug pod klopjo... Tukaj je upravitelj Lojzek kar nagrade obljubljal tistemu, ki bi se mu posrečilo, ta stavek vsaj trikrat

Za zimske večere

Na eni stehi so trije veliki dimniki, na drugi stehi dva velika in en majhen, na tretji stehi so pa štirje veliki. Kaj pride iz dimnikov na prvi, na drugi in na tretji stehi? (Dim.)

★
Neka družina je šla na sprehod. Oče in mati sta tehtala vsak po 100 kg, dva sina pa vsak po 50 kg. Ti štirje so prišli do reke in so hoteli na drugo stran. Našli so čoln, toda brez čolnarja. Čoln pa je imel samo 100 kg nosilnosti. Kako so se prevažali čez reko, da niso zaradi prevelike obtežbe zajeli vodo? (100 kg : šem : in sta se nazadnje oba prepeljala k star-mater čez 100 kg. Po njega je prišel brat Eden se je spet vrnil s čolnom. Postal je sta se spet prepeljala oba sina: 100 kg. Nato vrnil s čolnom. Nato se je prepeljal oče: 100 kg. Eden je ostal tam, drugi pa se je (Najprej sta se prepeljala oba sinova.)

Pri zobozdravniku

Zobozdravnik: »Kaj hočete? Saj so vaši zobje zelo lepi in jim nič ne manjka.«

Dnevničar: »Le to sem hotel vprašati, ali bi jih hoteli kupiti, ker grizti tako nimam nič.«

Če si želite prihraniti denar, si boste gotovo pred nakupom ogledali našo zalogo in naše nizke cene v manufakturni trgovini

Ferenčak & Štinc, Maribor, Aleksandrova c. 30

(zraven železnine Pinter & Lenard)

140

Posojilnica v Narodnem domu v Št. Lenartu v Slov. goricah

obrestuje stare in nove vloge po 4%.

Slovenjegoričani, vlagajte v svoj domači zavod svoje prihranke!

Posojilnica posluje vsak torek in petek od 8 do 12 v Narodnem domu. 34

MALA OZNANILA

Cenik malim oglašom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekliči, Poslano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojega naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—. — Mali oglasi se morajo brezizjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Krepkega in poštenega vajenca za pekovsko obrt sprejemem. Andrej Marinc, pekarna, Rogatec. 134

Gospodarska dekla dobi službo pri upravi Gaberliške Siatine, pošta Podplat. 137

Viničar, dve ženski, dva moška, eden za konja, se sprejme takoj. Girstmayr, Košaki, Počehova Pri Mariboru. 138

Ofer se sprejme. Naranca št. 2, Weingerl, Pesnica. 144

Ofera, tri delovne moči, sprejme Rošpoh-dvor, Kamnica. 147

Majer s tremi delovnimi močmi se sprejme. Vprašati v trgovini M. Jelenc, Maribor, Koroška cesta 17. 148

500 din dam nagrade onemu, ki mi preskrbi službo sluge v trgovino, pisarno itd. Tudi lahko položim nekaj kavcije. Star sem 26 let. Naslov v upravi. 145

Viničarja, delavnega, poštenega, s prvovrstnimi priporočili in tremi delovnimi močmi, sprejme v stalno in dobro službo Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. Iz Haloz imajo prednost. 152

Starejše deklet z gospodinjstvom tečajem želi službo gospodinje ali kuharice. Naslov v upravi. 149

Služkinja za vse, vajena kuhe, poštena in zdrava, z letnimi spričevali, se sprejme k mali družini. Plača do 350 din. Ponudbe upravi »Slov. gospodarja« pod »Zaupno mesto 153«.

Domači knjigovezi

kupujejo potrebščine v knjigoveznici

Tiskarne sv. Cirila — Maribor

Takoj sprejem viničarja, 2—3 delovne moči. Lamprecht, Selnica ob Dravi. 151

Ofer, sposoben za vinogradništvo, poljedelstvo, na žagi, pri konjih, se sprejme s pripravnimi osebami. Domadenik, žaga, Hoče. 154

Ofer s tremi delovnimi močmi se sprejme. Limbuš 14. 166

Mlado, marljivo kmečko deklet, ki zna molsti, kolesariti, prati ter opravljati tudi druga hišna dela, sprejme takoj Adalbert Gusel, Maribor, Kalvarijska ulica št. 4. 155

Pridno in pošteno deklet s takojšnjim vstopom išče gostilna Lang, Slov. Bistrica. 156

Iščem služkinjo z dežele za vsa kmečka dela. Falenta, Pikel 49, Maribor. 159

Kolarskega vajenca sprejemem. Osterc Andrej, Veržej, p. Križevci. 161

Viničarja (majerja), mlajša zakonca, eventualno z enim otrokom, samo poštenega, z dobrimi spričevali, ki razume dobro vinogradništvo in sadjarstvo, sprejemem na manjše posestvo pri Mariboru. Ponudbe na upravo »Slov. gospodarja« pod »Stalno 163«.

Sprejemem offerja, najmanj tri delovne moči, zmožne vinogradniškega in poljskega dela. Ločičnik, Rošpoh, Maribor. 165

POSESTVA:

Posestva, gostilne, hiše prodaja Realitetna pisarna, Maribor, Aleksandrova 33. 150

Vinogradno posestvo v Rošpohu se da v najem. Polzve se pri Beranič Franc, Krčevina, Vinarije 15, Maribor. 135

Radi preselitve dam v najem ali ugodno prodam dobičkanosno obrtniško trgovsko hišo z gospodarskim poslopijem, vrtovi, sadonosnikom, njivami. Jurjašević Franc, poštni uradnik, Središče ob Dravi 105. 136

Posestvo se prodaja. Budina 62 pri Ptuj. 157

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.

Oglasi

v »Slov. gospodarju« imajo najboljši uspeh!

Na prodaj posestvo z gozdom, travnikom in njivami. Meri 28 johov in je pol ure od glavne ceste. Pridela se 20 polovnjakov pijače in redi osem glav živine. Vprašati pri Ivan H. Bergauer, Hoško Pohorje 59, Hoče. Plačilni pogoji po dogovoru. 139

Dam v najem gostilno, trgovino, s posestvom ali brez posestva, zaradi starosti, pri cerkvi Sv. Treh kraljev, Sv. Benedikt, Slov. gorice. 162

RAZNO:

Prodajam podlago portalis in korenjeno podlago. Cizerl Franc, Sp. Velovlak 21, p. Moškanjci. 146

Vodne turbine, transmisije in žage po nizkih cenah. Strojno podjetje Ing. Borštnar, Ljubljana, Jernejeva cesta 18. 141

Sadna drevesa kupite najugodnejše v Drevesnici Šauperl, Sv. Barbara pri Mariboru. 164

Prodajam dobro ohranjeno konjsko sedlo. Ivan Skrbinšek, Zg. Hajdina 38, Ptuj. 158

Vsi že vedo, da kupijo v Manufakturi Grajske starinarne Maribor, Vetrinjska 10, najceneje. 160

Sveče

za cerkev in dom

kupujte v prodajalnah

Tiskarne sv. Cirila

Maribor — Ptuj

ZAHVALA.

Vsem, ki so nas ob nenadomestljivi izgubi naše ljubljene hčerke edinke

HEDVIKE PETEK

tolažili in jo spremili na njeni zadnji poti, se iskreno zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni č. gg. duhovnikom, gg. zdravnikom dr. Martincu, dr. Hrovatu in dr. Blankeju za njihovo požrtvovalnost, njenemu dobremu učitelju in šolskemu upravitelju g. Ljudevitu Belšaku za njegove ganljive in g. prof. dr. Cajnkarkarju za tolažilne besede ob odprtem grobu. Zahvaljujemo se za spremstvo g. gimnazijskemu ravnatelju Francu Aliču, gospej razrednici prof. Podgornikovi, dalje njenim sošolkam in sošolcem, prav posebno pa izrekamo zahvalo sošolki gdčni Poljančevi za njene v srce segajoče poslovilne besede ter vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so spremili našo edinko na njeni zadnji poti in njen grob zasuli z gomilo vencev in cvetjem.

VELIKA NEDELJA, dne 25. januarja 1939.

ŽALUJOČI STARŠI.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Ukradena nevesta

Reimmichlova povest podomačena

17

Zopet sta nekaj časa molčala. Potem je vprašal Tonč:

»Torej še veš ne, kje je? Zakaj je ne poiščeš?«

»Saj sem vse poskusil, pa ne najdem sledu.«

»Sled ti jaz povem. Na Laškem je.«

»To tudi sam menim, da je tam, če še živi.«

»Živi, to ti jaz povem.«

»Od kod ti je znano?«

»Vem.«

»Ali si bil na Laškem? Ali si jo videl?«

»Ne, preveč se je skrila.«

»Za božjo voljo, kam pa?«

»Šment si ga vej!... Ali ko boš spet za na noge, ti rečem, poprašaj v Pontablju pri neki gospodični Matildi Kutin.«

Hanzej se je tresel, tako je bil razburjen. Pično je gledal Tonča in rekel:

»Če jo najdem, Lejo?«

»Tedaj boš menda vendar tako pameten, da jo boš domov spravil.«

»Da jo boš na sodnijo gnal!«

»Hudirja, ali me hočeš res po sili za falota narediti?«

»Ne moreš mi zameriti, če sem previden.«

»Previden sem jaz tudi in se mi prav nič ne ljubi, da bi me Leja spravila v luknjo.«

»Leja — tebe — v luknjo? Kako neki, za sveto božjo voljo?«

»Vprašaj jo sam! Če kaj ve, ti bo že povedala. Jaz ne vem nič — o njej nič, o sebi nič, o nikomer nič.«

»Zdaj govoriš tako, da te ne razumem.«

»O tem sploh ne govoriva več!... Čas je, da grem in poiščem ljudi. V dolino je daleč in pred jutrom ne pričakuj koga, da bi prišel pote!«

Skočil je na plano, povohal po zraku in zagodrnjal:

»Nekam preveč se blešči in po južju diši. Če južje pride, utegne biti še kak dan, preden si bo kdo sem gor upal.«

»Kaj bo z mojo zlomljeno nogo?« je zaskrbelo Hanzeja.

»Bolj v seno jo vtakni! To ti potegne bolečine iz nje in tudi ótok... Kar imam jesti, ti pustim.«

»Ne, jesti imam sam dosti.«

»Nihče ne ve, koliko bo dosti. Na — pa varčen bodi!«

Položil je, kar je imel, pred njega v seno.

»Tonč, Bog ti povrni dobroto!«

»Kaj se boš zahvaljeval! Saj zaradi tebe tega ne bi storil.«

»Ali boš gotovo spet prišel?«

»Jaz ne, toda drugi — brž ko bo mogoče. Zbogom!«

Od zunaj je duri skrbno zapahnil in ni rekel ne besede več. Minuto nato je začul Hanzej rahlo drsanje odhajajočega smučarja; zdaj je bil sam v samoti in je utegnil premišljevat.

Kako čuden je ta Tonč! Ali mu sme zaupati? Ali ga ne bo morda pustil tu pozabljenega in zapuščenega, da bo od mraza in glada poginil? Ne, tega ne bo. Če bi bil tak, mar bi mu bil prihital na pomoč, mar bi ga bil zavlekel sem na varno? In še svojo hrano mu je pustil! Gotovo, Tonč ga hoče rešiti! Njemu, Hanzeju na ljubo pa tega ne dela. Zaradi Leje še manj. Saj je on, Hanzej, med njim in njo. Da mu Leja še mlačno po glavi roji, to je le s težavo prikril. Vse kaže, da je bil na laški strani, da je našel sled za Lejo, nje same pa ni mogel najti. Kako, da razodevlje to sled prav njemu, Hanzeju? Da ima z Lejo še nekaj v mislih, to je gotovo. Ali ga hoče premotiti in preslepiti, da bi svojo ženo spravil nazaj v Grabnjo — Tonču v past? Spet pa je sam na-

mignil, da mu utegne biti Leja nevarna. Ali je bil tudi on ležežen tist. nesreče v Homski skali? Ali Leja njemu, Hanzeju, ni vsega priznala? Ali mu je kaj zamolčala?... Ure in ure je Hanzej premišljeval, ali do pravega sklepa ni prišel.

Popoldne se je jel v uto zaletavati veter. Kar je Tonč menil, se je izpolnilo; še preden je sonce zašlo, je zavil jug, zabučal in zagrmel, da je hrumel kakor velik slap. Uta se je tresla, pokala in ječala, čeprav je bila v zavetju pod skalo. Kar naglo se je stemnilo. Vihar je medel in valil sneg, tuleč so drkali plazovi nizdol.

Takega straha si Hanzej še ni užil. Pozabil je na nogo, ki je tičala v senu, bolelo ga je v ušesih in v glavi. Okoli ute je stokalo in ječalo, zdajci je zopet udarilo kakor z železnim kladivom — za božjo voljo, ali je sodni dan, ali so zdvijali hudobni duhovi? Zdaj pa zdaj — si je mislil — bo odneslo tudi uto s senom in z njim vred. Pomolil je kes in vdano čakal, naj pride kar koli; če mora umreti — v božjem imenu, naj bo! Ali vtem mu je vstala pred očmi Lejina podoba in srce mu je vzkoprnelo. Ne, umreti ne sme, zaradi Leje ne, ki bi ostala brez njega sama in zapuščena. Še bolj goreče je začel moliti, molil pa je le za svojo ljubo ženo.

Dolgo, dolgo je tako hruščalo potem se je vihar nekoliko polegel, tudi svetleje je postalo. Ali se že dani? Mogoče bi bilo, mogoče pa mesec tako jasno sveti, saj ta teden je v polnem. — Če se jasni, se bo tudi vreme spredelalo...

Spet je minulo precej časa; potem je vse utihnilo in Hanzej je zaspal. Ni spal mirno, hude sanje so mu blodile po glavi in ga strašile, noga ga je bolela, vendar se je zbudil šele tedaj, ko je zaslišal razbijanje po durih.

»He, no!« je zunaj nekdo vpil. »Ali nikogar ni?«

»Jaz sem tu,« se je oglasil Hanzej in odprl oči. Dva moža sta prikolestrala čez prag.

»No, kako je?« je vprašal prvi.

»Dobro,« je odgovoril Hanzej, »kakor pač dobro biti more.«

Dvignila sta ga, nesla pred uto, položila na volneno odejo in mu dala nekaj jesti:

»Moraš,« sta dejala, »da ne oslabiš.«

Bilo jih je šest moških, vsi so bili na smučih in z vsem, kar je pri takem reševanju v planini potrebno.

»Mudi se nam,« je dejal eden od njih, »na vrh in se že kadi in do poldneva bo spet jug.«

»Koliko pa je ura?« je vprašal Hanzej.

»Deset. — Do Spodnje planine imamo dobro uro.«

Položili so ponesrečenega na smrekovo vejevje, ki je bilo ročno prepletano in prevezano, ter ga počasi vlekli po bregu dol. Na nekih krajih je bilo čisto golo, ker je veter sneg pometel, na drugih pa ga je bilo cele kupe. Zato so imeli reševalci precejšnje težave in še plazov so se morali bati.

S Spodnje planine pa je šlo že laže. Tam so ga predeli na sani in bili še pred eno v dolini; tu je čakal konj in ga odpeljal v bolnišnico.

Šest tednov je ostal Hanzej v bolnišnici. Noga je tako hitro celila, da kmalu ni bilo več videti, kje si jo je zlomil. Sestra je prišla večkrat nanj gledat in tudi denarja mu je prinesla; tej je povedal, kako se mu je zgodila nesreča. Svetovala mu je, naj se koj pelje na Laško in naj stori vse, da najde izgubljeno ženo.

Poprej pa je moral še domov v Grabnjo, da si je strelil delo, ki se mu je nabralo. Rad bi bil tudi s Tončem govoril; toda videti je bilo, da se ga ta izogiblje. Večidel je bil zdoma, če pa se je kdaj kje prikazal, se je že vedel tako obrniti, da se s Hanzejem nista srečala. Trikrat je šel Hanzej Tonču nalašč na dom, ali posli so vedno rekli, da gospodarja ni doma. Ali so ga utajili ali se mu je skrtil, tega Hanzej ni mogel izvedeti.

(Dalje sledi)

Usoda ruskih carskih draguljev

Poljska vlada je postala lastnica dela ruskih carskih draguljev vladarske hiše Romanovov. Gre za dragulje iz krone carja Nikolaja I., carice Marije Fedorovne in za dragulje iz krone Aleksandra II. Vsi ti dragulji predstavljajo vrednost 15 milijonov zlatih rubljev. Imenovane dragocenosti je izročila ruska vlada poljski vladi na podlagi dogovora v Rigi iz l. 1921, ker so Rusi našteje vrednosti baje odnesli iz Poljske. Sovjetska vlada je imela možnost in pravico, da dragulje odkupi. Ker pa tega ni storila v teku 15 let, so dragocenosti zdaj dokončno pripadle Poljski.

Novredilni prašek za prašiče.

Vsak kmetovalec si z Redinom hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Za 1 prašiča zadostuje samo 1 zavitek za 6 din. Poštnina povzete za 1, 2, 3 ali 4 zavitke 6 din, od 5 zavitkov naprej 12 din.

Prašek za pomnožitev in izboljšanje mleka ter izvrstno hranilno in redilno sredstvo za govedo. Veliki zavitek stane 10 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 zavitka 6 din, od 3 zavitkov naprej 12 din.

Moštna esenca Mostin za izdelovanje prvovrstne zdrave domače pijače. 1 steklenica za 150 litrov stane 20 din. Poštnina povzete za 1 ali 2 steklenici 12 din.

Za boljše izrabljanje poštnine priporočamo, da naroči eden za več sosedov skupaj.

Pravi Redin, Mlekin in Mostin se dobi samo z napisi Redin, Mlekin, Mostin ter ga prodaja samo

Drogerija KANC, Maribor, Slovenska ulica.

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Vajenec, kateri bi imel veselje do pekarske stroke, se sprejme. Samo zdravi in pošteni fantje naj se zglasijo v pekarni Kotnik, Maribor, Aleksandrova cesta 81. 128

Oferja sprejme takoj Franc Žigart, Spodnji Porčič 39, Sv. Trojica v Slov. goricah. 133

Iščem pridno služkinjo, ki vsako delo rada dela. Mesečno 150 din. Do 1. februarja. Glumac, Maribor, Aleksandrova 33. 122

Viničar s štirimi delovnimi močmi in z lastno kravo se išče. Puh, Maribor, Gregorčičeva 8, I. desno. 125

Družine za poljska dela (ofer) z najmanj štirimi delovnimi močmi sprejme oskrbnništvo Rogoza pri Hočah. 86

Viničarja s 5—6 delovnimi močmi sprejme takoj posestvo Prosek-dvor, Bresternica pri Mariboru. 66

POSESTVA:

Kupim posestvo okrog 8 oralov blizu ceste. Lukač Jožef, Vrhole 13, Laporje. 130

Proda se hiša, soba in kuhinja s pralnico ter velik vrt. Gotovine 25.000 din, ostalo v obrokih. Lastnik Franc Kšela, Pobrežje-Maribor, Gubčeva 8. 127

Dvojno stavbišče naprodaj. Dam tudi na obroke. Vprašati pri g. Cvetko Franc, Hotinja vas, Slivnica pri Mariboru. 124

Prodajam posestvo z vinogradom, 55 oralov, z vso premičnino. Cena 280.000 din. Naslov v upravi. 120

Dam posestvo v najem na več let ali pa zapisat. Vprašati pri škof Martin, Liza, Osek 45, Sv. Trojica v Slov. goricah. 121

Prodajam lepo hišo, močno zidano, z velikimi prostori, z gospodarskim poslopjem, primerno za vsako obrt, v sredi vasi Fram 32. 47

RAZNO:

Odda se v najem delavnica z orodjem, primerna za kovača, ključavničarja ali mehanika. Tezno pri Mariboru, Ptujška cesta 58. 129

Nekaj pletenic 50—60 litrov poceni naprodaj. Vprašati pri hišniku gostilna Špatzek, Maribor, zraven frančiškanske cerkve. 123

Dentist-tehnik Heric Ludovik izvršuje za zobno zdravilstvo in zobno tehniko vsa zobozdravniška in zobotehniška dela v Kuršincih št. 34 pri Mali Nedelji. Cene solidne. Pregled in informacije brezplačno. 131

Prostovoljna gasilska četa Prsetinci, Sv. Tomaž, prosí sosedna društva, da 18. maja ne prireajo nobenih prireditev, ker bo ta dan imela četa blagoslovitev motorke in veliko tombolo.

Cepijeno trsje prodaja Žel Josip, Sv. Trojica v Slov. goricah. 77

Pišite še danes po cenik dvokoles in delov, priložite znamko. Tudi šivalni stroji na obroke! Šket, Vransko. 92

Priporoča se Kupčič-eva drevesnica in trsnica na Ptujski gori! 1427

Ovčjo volno, čisto in lepo, kupim po najvišji dnevni ceni ali zamenjam za klobuke. Popravila klobukov sprejemam od 10—25 din. Babošek Vladko, klobučarstvo, Maribor, Vetrinjska 5. 87

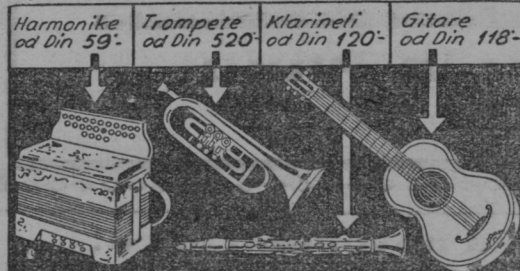
Cepljene trte! V veliki množini različnih vrst na običajnih podlagah, krasno razvitih, nudi I. trsničarska zadruga v Sloveniji, pošta Juršinci pri Ptujju. Pišite po cenih! 1450

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovec, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 461

Malvazija je ime trti, katero je opisal v »Kmetovalcu« lani v novembru umrli vinarski strokovnjak g. Gombač. Tudi naša trsnica je prejela nekaj teh cepičev naravnost iz Italije. Na zalogi imamo še tudi vse druge sorte trsnega izbora, korenjake, sadno drevje, sadne divjake in nizke vrtnice v 80 barvah. Trsnica in drevesnica Čeh, Sv. Bolfank v Slov. goricah. Ceniki zastoj. 1303

Jesen, zima! — Ostanki mariborskih tekstilnih tovarn, prstnobarvni, brez napak, in sicer: Paket serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabnih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, moško in žensko spodnje perilo, 128 din. — Reklamni paket serija »K«, vsebina 20—25 m boljšega flanela za moško, žensko in otroško perilo, v najlepši sestavi, paket 130 din. — Dalje specialni paket »original Kosmos D« z vsebino 17—21 m Ia barhentov za ženske obleke, bluze in prvovrstnih flanelov za piščame, žensko, moško in otroško perilo za izjemno ceno 150 din. — Paket serija »Z«, vsebina 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: »Z/1« 130 din, »Z/2« 160 din, »Z/3« 200 din, »Z/4« 250 din, »Z/5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Trgovcem popust! Vsak paket poštnine prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago. Pišite še danes: »Razpošiljalnici Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Oglejte si povečano zalogo in ugodne cene!

Brezplačen pouk v igranju. Zahtevajte brezplačen katalog!

MEINEL & HEROLD d.z.
zal. tvornice **MARIBOR** st. 106
glasbil

MR. BAHOVEC

PLANINKA
ZDRAVILNI
ČAJ

Pijte samo
zdravilni
PLANINKA
ČAJ

Apoteka Mr. BAHOVEC, Ljubljana
S. br. 2007-32

Ženin — nevesta!

Najceneje in dobro bosta postrežena v manufakturni trgovini 102

I. Preac, Maribor, Glavni trg 13

Vinska trta. Cepiči najplemenitejših vrst ter ključi in korenjaki Kober 5 BB, Teleki 8 B, Riparia in Chasselas, vse zajamčeno čisto in prvovrstno dobavlja

Prva Jugoslovanska trsnica, Daruvar

1761

Zahtevajte cenike!

GRAMOFONSKE PLOŠČE od 26 din naprej dobite pri

Ackermann K., Ptuj, Krekova ulica št. 1. Zahtevajte cenik! 17

Za neveste in ženine!

Venci, mirte (šopki), pajčolanji se po naročilu takoj izdelajo. Dobite jih tudi v veliki izbiri pri „LUNA“ Maribor, samo Glavni trg 24 90

Najlepše in najnovejše vzorce za ročna dela,

kakor kuhinjske prtiče, namizne prte, posteljno perilo itd., vam predtiskemo na platno v prodajalni TISKARNE SV. CIRILA, PTUJ, Slovenski trg 7

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici
Gosposka ulica 23 v Mariboru
Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri. Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—

V času porok . . .

Knjige za ženine in neveste:

Ob viru življenja, broš. 88 din, vez 104 din.
Mati vzgojiteljica, broš. 16 din.
Velika skrivnost (govori o zakonu), 18 din.
Iz duhovnega življenja družine, broš. 28 din, vez. 40 din.

Primerni darovi za novoporočence:

Poročna slika z natisom in datumom poroke, 40 din.
Slika sv. Družine in druge slike po 40, 65, 70, 150 in 220 din.
Razpela in kipi od 20 din dalje.
Albumi in spominske knjige od 14 din dalje.
Razne knjige, kakor: Varčna kuharica, 36 din; Kuharica v kmečki in preprosti hiši, broš 28 din, vez. 40 din; Gospodinjstvo 100 in 130 din; Zdravstveni nasveti za družino, broš. 20 din, vez. 32 din.

Priprave za gostijo:

Servijeti: 100 kom. po 3, 5, 6 in 7 din; lepi rožnati: 50 kom. po 6 in 12 din.
Papir in tase za podlogo torti po 0.75, 1.—, 1.25 in 1.50 din.
Kreppapir po 1.75 din rola, svileni papir, tri pole za 1 din.
Lampinjončki od 4 din dalje, papir za okraske, narodne zastave za okrasitev itd.

Za godca tudi nekaj:

Godčevski katekizem, 5 din.
Slovenski šaljivec, 10 din.
Veliki vsevedež, 14 din.

Ko se pripravljate na poroko in svatbo, spomnite se, da se vse te potrebščine dobijo v trgovinah

Tiskarne sv. Cirila
v Mariboru in Ptuju

Lepa priložnost za neveste!

Mongol svila din 12.—, Crepe satim din 20.—
meter pri 88

I. Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

**POZAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ZIVLJENJE
KARITAS**

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Ženini in neveste!

Poročne prstane iz zlata, srebra in dublea kupite najceneje pri urarju K. Ackermann, Ptuj, Krekova ul. 1

Za novoporočence!

Podglavnike za na postelj od din 25.— dalje, pernike (tuhente) od din 100.— dalje posteljno perje od din 8.— dalje v veliki izbiri dobite pri „Luna“ Maribor, s a m o Glavni trg 24

Oglasi v Slov. gospodarju imajo trajen uspeh!

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4%, na trimesečno odpoved pa po 5%.

Izplačuje točno vse vloge stare in nove.

Dovoljuje posojila in trgovske kredite.